

กิจกรรมที่ต้องการจะพัฒนาของชมรมมีดังนี้

- จัดทำประตูทางเข้าสวนรุกขชาติฯ
- จัดทำป้ายชื่อพันธุ์ไม้ และชื่อวงศ์พันธุ์ไม้
- จัดทำสวนหย่อม
- ปรับปรุงเรื่องความสะดวก เช่น เพิ่มถังขยะ
- จัดกิจกรรมอนุรักษ์เดือนละครั้ง
- ปรับปรุงถนนทางเข้าสวนรุกขชาติฯ

กลุ่มลานร้านค้า ตั้งชื่อชมรมว่า "ชมรมลานร้านค้า" วัตถุประสงค์ เพื่อรวมกลุ่มจัดระบบการผลิตและจำหน่ายผลผลิต, เพื่อหารูปแบบมาพัฒนาบริเวณลานร้านค้า, เป็นศูนย์รวมการแลกเปลี่ยนสินค้า กิจกรรมของกลุ่มที่ได้จากการการวิเคราะห์ที่ต้องการจะพัฒนา คือ

กิจกรรมพัฒนาสถานที่ จัดสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว ประสานองค์การโทรศัพท์ติดตั้งตู้โทรศัพท์สาธารณะ, ปรับปรุงแสงสว่างตั้งแต่ซุ้มประตูวัดจนถึงลานร้านค้า, จัดทำถังขยะเพิ่ม, จัดระเบียบลานร้านค้าให้เป็นหมวดหมู่, จัดทำสวนหย่อม 4 จุด

กิจกรรมให้ความรู้ จัดฝึกอบรมด้านการตลาด เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต, การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์, สร้างแรงจูงใจด้วยการลดราคา มีของแจก, จัดทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อนำพัฒนาและปรับปรุงลานร้านค้า

ภาพที่ 9 - 10 สมาชิกกลุ่มลานร้านค้า
แสดงความคิดเห็น

กิจกรรมที่ 4 ศึกษาดูงานในพื้นที่ ที่มีการจัดการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จ
ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

โดยศึกษาดูงานที่วัดญาณสังวราราม สวนสัตว์เปิดเขาเขียวจังหวัดชลบุรีและ
วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี

ภาพที่ 11 - 12 ศึกษาดูงานที่สวนสัตว์เปิดเขาเขียว, วัดญาณสังวราราม

ผลจากการวิจัย คณะทำงานได้ศึกษากระบวนการจัดการ,รูปแบบการให้บริการ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ รูปแบบการจัดบริเวณทั้งหมด ความสะอาด สะดวกสบาย และสวยงาม เพื่อนำมาปรับปรุงในการจัดการท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัดพระธาตุช่อแฮ,สวนรุกขชาติฯ,ลานร้านค้า

กิจกรรมที่ 5 จัดเวทีสรุปข้อมูลจากการศึกษาฐานและข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและจัดเวที ประชุมสรุปร่วมกัน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการหารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ แล้วนำรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวมาทำประชาพิจารณ์เพื่อปรับปรุง

ผลจากการวิจัย สวนสัตว์เปิดเขาเขียว มีการให้บริการดีมาก มีคนมาต้อนรับหน้าตา ยิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความสะดวกเป็นอย่างดี ด้านการประชาสัมพันธ์ มีแผ่นพับที่สวยงามเพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวอยากดูและอยากเห็น มีสวนหย่อมด้านหน้าที่สวยงาม ใครเห็นก็อยากถ่ายรูป มีห้องสำหรับขายของที่ระลึกเป็นสัดส่วน มีการจัดบริเวณได้เหมาะสมกับธรรมชาติ ดูกลมกลืนกับธรรมชาติ เช่น โต๊ะ ม้านั่ง ในส่วนนี้ จะนำมาปรับปรุงวัดพระธาตุช่อแฮ โดยการทำแผ่นพับและหนังสือประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ, มีการโฆษณาในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น, และประชาสัมพันธ์หลายๆ ด้าน พัฒนาคอนซีเกวชิ่งกับวัด โดยให้ความรู้และดูงาน ด้านบริเวณพื้นที่ของสวนสัตว์เปิดเขาเขียว มีอาคารรอบบริเวณ มีการวางผังได้ดี ด้านหน้าจะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาถ่ายรูป โดยจัดสวนหย่อม มีต้นไม้ มีรูปปั้นสัตว์ป่ามีการจัดวางต้นไม้เข้ากับสัตว์อย่างเป็นธรรมชาติ จะนำมาปรับปรุงวัดพระธาตุช่อแฮ โดยการรักษาธรรมชาติต้นไม้ที่มีอยู่ จัดทำให้สวยงาม จัดทำสวนหย่อมเพิ่มให้เหมาะสมและสวยงาม เช่น ที่ซุ้มเข้าวัด บันไดพระธาตุ รอบอุโบสถ และลานร้านค้าก็ทำสวนหย่อมเป็นต้น มีการขายของที่ระลึกเกี่ยวกับวัดโดยตรง เพื่อให้วัดมีรายได้ เช่น พัด พวงกุญแจ ก็ทำเป็นรูปพระธาตุช่อแฮ

วัดญาณสังวราราม รอบบริเวณวัดมีจุดเด่น คือ มีสวนหย่อมที่ตกแต่งได้สวยงามเหมาะสมสะอาดเรียบร้อยร่มรื่นด้วยพันธุ์ไม้ ดอกไม้ มีคนดูแลสวนหย่อม มีสถานที่กว้างขวางเป็นสัดส่วน มีกฎระเบียบเคร่งครัดสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้าชมว่าต้องแต่งกายให้สุภาพไม่ใส่กางเกงขาสั้น ไม่ใส่เสื้อสายเดี่ยวหรือเกะกะอกเข้าวัด มีห้องเปลี่ยนผ้าให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนใส่หากแต่งกายไม่สุภาพ, มีเอกชนเข้ามาดูแลจัดการไม้ดอกไม้ประดับให้ฟรี คือ สวนนงนุช

จะนำมาปรับปรุงวัดพระธาตุช่อแฮ โดยต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา สวนหย่อม ต้นไม้ ปรับสถานที่ที่มีอยู่ให้สะอาดเรียบร้อย จัดสัดส่วนเหมาะสม

สวนสวนรุกขชาติ ต้องดูแลรักษาพันธุ์ไม้ที่มีอยู่ ปรับปรุงทำสวนหย่อมให้สวยงาม มีสถานที่พักผ่อนและสถานที่บริการ ทำป้ายประชาสัมพันธ์และป้ายชื่อพันธุ์ไม้ มีการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่สวนรุกขชาติขอแยกกับวัดพระธาตุช่อแฮ

วัดพระธรรมกาย สถานที่เงียบสงบ สะอาด มีการใช้เทคโนโลยี จุดเด่น สะอาด บรรยากาศสงบ มีเสียงสวดมนต์ ผู้ที่มาวัดนั่งสมาธิฟังธรรม ดูแล้วสบายใจ สถานที่กว้างขวาง มีเขตของสงฆ์ ของฆราวาสเป็นสัดส่วน งบประมาณในการสร้างสถานที่ได้มาจากการบริจาค

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวที่น่าจะนำมาใช้กับวัดพระธาตุช่อแฮ คือความสะอาด ความร่มเย็นของต้นไม้

กิจกรรมที่ 6 จัดเวทีร่วมกันหารูปแบบที่เหมาะสมในการนำไปทดลองปฏิบัติ กลุ่มวัดพระธาตุช่อแฮ ได้นำเสนอการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮว่า ทั้งหมด 6 โครงการ คือ

โครงการที่ 1 จัดทำแผนผังและป้ายบอกอาคารสถานที่ของวัดพระธาตุ เนื่องจาก มีนักท่องเที่ยวบางคนไม่ทราบสถานที่สำคัญต่างๆ ของวัด เช่น องค์พระธาตุช่อแฮ พระเจ้าทันใจ พระนาครปรก บันไดขึ้นพระธาตุ ฯลฯ และไม่ทราบว่าจะไปชมหรือกราบไหว้จุดไหนก่อนหลัง และบางคนโดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ไม่ทราบว่า องค์พระธาตุช่อแฮอยู่จุดไหน ทางขึ้นบันไดไหนเป็นทางลัด ย่นระยะเวลาเดินทาง สะดวกและรวดเร็วเพราะนักท่องเที่ยวบางคนมีเวลาจำกัดในการเยี่ยมชม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องรับดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการจัดทำแผนผังและจัดทำป้ายต่างๆ ดังนี้

1. จัดทำแผนผังแสดงที่ตั้งสถานที่สำคัญต่างๆ ของวัดพระธาตุช่อแฮไว้ชัดเจน จำนวน 5 จุด
2. จัดทำป้ายบอกชื่อบันได 5 จุด
3. จัดทำป้ายบอกประวัติพระธาตุช่อแฮ พระเจ้าทันใจ ลงหินแกรนิต
4. ป้ายบอกชื่อศาลารอบองค์พระธาตุ จำนวน 5 จุด
5. ทำป้ายบอกเส้นทางไปห้องสุขา
6. จัดทำแผ่นพับและหนังสือประวัติของวัดพระธาตุช่อแฮเพื่อบริการนักท่องเที่ยว
7. ป้ายนิทรรศการแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่

งบประมาณ ขอรับการสนับสนุนจากนักท่องเที่ยว โดยจัดทำผ้าป่า,จากองค์กรเอกชน, จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ,วัดพระธาตุช่อแฮ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อมูลให้นักท่องเที่ยว,ทำให้ทราบประวัติสิ่งสำคัญภายในวัด,นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ, มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเพิ่มขึ้น

โครงการที่ 2 การทำหลุมบำบัดน้ำเสียวัดพระธาตุช่อแฮ เนื่องจากมีการระบาดของไข้เลือดออก จุดหนึ่งอาจเกิดจากการน้ำนองสุขา, ห้องครัวของวัดพระธาตุช่อแฮไหลตามท่อระบายน้ำผ่านท่อถนนไปยังบริเวณคลองส่งน้ำบริเวณโรงเรียนบ้านในทางทิศตะวันตกกลายเป็นแหล่งที่ยุงวางไข่ ทำให้เกิดโรคระบาดของโรคไข้เลือดออก และเพื่อต้องการมีหลุมบำบัดน้ำเสียที่ถูกสุขลักษณะ จึงเห็นควรขุดหลุมบำบัดน้ำเสีย กว้าง 4 เมตร ยาว 4 เมตร ลึก 2 เมตร

งบประมาณ จากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค

โครงการที่ 3 โครงการวาดภาพพุทธประวัติ ด้านานพระธาตุช่อแฮ และภาพประเพณีท้องถิ่น เนื่องจากบริเวณฝาผนังศาลาบาตรรอบองค์พระธาตุช่อแฮ ทั้งด้านในและด้านนอกมีพื้นที่ว่างระหว่างเสา ดูแล้วไม่สวยงามและไม่สะอาดตา ถ้าหากมีการวาดภาพพุทธประวัติ ภาพด้านานพระธาตุช่อแฮ เป็นคติเตือนใจ จะทำให้ทราบถึงประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน พร้อมทั้งทราบถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นอีกด้วย

เป้าหมาย วาดภาพพุทธประวัติ ,วาดภาพประวัติพระธาตุช่อแฮ, วาดภาพประเพณีท้องถิ่น

งบประมาณ ขอรับบริจาคจากนักท่องเที่ยว, นักธุรกิจและเอกชนต่างๆ,จัดตั้งองค์ผ้าป่า และประกาศเชิญชวนไปตามสื่อต่างๆ

ผลคาดว่าจะได้รับ ทำให้เกิดความสวยงาม และเพิ่มสีสันให้กับวัดพระธาตุช่อแฮ นักท่องเที่ยวจะได้ชม และทราบภาพพุทธประวัติ,ประวัติพระธาตุช่อแฮและประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น,มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเพิ่มขึ้น

โครงการที่ 4 การปลูกต้นไม้และการจัดสวนหย่อมรอบบริเวณพระธาตุช่อแฮ ด้านล่าง เนื่องจากบริเวณรอบพระธาตุช่อแฮ ด้านล่าง โดยเฉพาะทางทิศตะวันออก มีการก่อสร้างกุฏิหลายหลัง และมีการถมดินปรับพื้นที่ พอถึงฤดูฝน น้ำจะไหลกัดเซาะพังดิน ประกอบกับบริเวณรอบองค์พระธาตุตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีแต่ต้นสักเป็นจำนวนมาก พอถึง

ฤดูผลัดใบ บริเวณดังกล่าวจะไม่มีร่มเงา มีแต่ความแห้งแล้ง หากมีการปลูกต้นไม้ที่ไม่ผลัดใบ เช่น ต้นไทร ต้นหูกระจ่าง ต้นคูณ หรือไม้ร่มพันธุ์ต่างๆ ที่ดูดซับน้ำได้ดี มีการจัดสวนหย่อมตามบริเวณรอบกุฏิ

งบประมาณ ขอรับการสนับสนุนกล้าไม้จากศูนย์เพาะชำกล้าไม้เด่นชัย,ขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการจากวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีแพร่ สำนักงานเกษตรอำเภอ ศูนย์วิจัยพืชสวนแพร่ ขอรับบริจาค ของงบประมาณจากวัดพระธาตุช่อแฮ แจ้งให้ผู้ที่มาเก็บน จากการจัดประทัดหรือถวายช้างไม้มาเป็นถวายกระถางดอกไม้แทน

วิธีดำเนินการ สำรวจข้อมูล ประสานขอรับการสนับสนุนพันธุ์ไม้ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานตามโครงการและตามติดผล ผลคาดว่าจะได้รับ บริเวณรอบองค์พระธาตุร่มริ้น สวยงาม,นักท่องเที่ยวประทับใจ,

โครงการที่ 5 ทำป้ายบอกระยะทาง เนื่องจากวัดพระธาตุช่อแฮ เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่ มีองค์พระธาตุช่อแฮเป็นที่เคารพบูชาของคนทั่วไป แต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยวมากมาไหว้เป็นจำนวนมาก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางมาวัดพระธาตุช่อแฮ จึงได้จัดโครงการทำป้ายบอกระยะทางมาวัดพระธาตุช่อแฮขึ้น

วัตถุประสงค์ เพื่อบอกเส้นทางและระยะทาง อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะทางแยกต่างๆ และเส้นทางมาวัดพระธาตุช่อแฮ เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั่วไปได้รู้จักวัดพระธาตุช่อแฮเพิ่มมากขึ้น

เป้าหมาย เส้นทางจากอำเภอเด่นชัย เข้าสู่วัดพระธาตุช่อแฮ เส้นทางแพร่-น่าน เริ่มจากแม่หลาย ถึงวัดพระธาตุช่อแฮ เส้นทางจากอำเภอลอง เส้นทางจากอำเภอสองแยกเข้าเมืองที่บ้านทุ่งอิง และภายในเขตอำเภอเมืองแพร่,เส้นทางถนนช่อแฮ จำนวน 30 ป้าย

แหล่งที่มาของงบประมาณ

จัดทำผ้าป่า,ป้ายใหญ่ตามจุดทางแยกขอรับการสนับสนุนป้ายจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 2 ส่วนป้ายเล็กจำนวน 30 ป้าย มาจากผู้บริจาค เทศบาลตำบลช่อแฮ เอกชน ร้านค้า บริษัทห้างร้านต่างๆ

โครงการที่ 6 การดูแลรักษาความสะอาดห้องน้ำ/ห้องสุขา เนื่องจากห้องน้ำ/ห้องสุขาของวัดพระธาตุช่อแฮมี 3 แห่ง ทำให้การดูแลไม่ทั่วถึงและสกปรก เพราะจ้างคนงานมาทำความสะอาดเพียง 1 คน ควรหาวิธีการใหม่ๆ มาแก้ไข เช่น

1. เปิดให้ประชาชนทั่วไปหรือเอกชนประมูลยื่นซองเสนอราคา รายได้ให้วัด เก็บค่าบริการจากผู้ใช้น้ำจะช่วยให้ห้องสุขาสะอาดตลอดไป
2. ตั้งงบประมาณจ้างคนดูแลพร้อมเก็บค่าบริการ ไม่ควรตั้งตู้บริจาค
3. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่วัดพระธาตุซอแซ ทำความสะอาดโดยจัดเวรหมุนเวียนกันมาทำความสะอาด

กลุ่มลานร้านค้า เสนอจัดทำโครงการ จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

โครงการที่ 1 จัดหาที่นั่งให้นักท่องเที่ยวพักผ่อน โดยจัดหาที่นั่งให้เพียงพอกับนักท่องเที่ยวที่จะมานั่งพัก

วิธีดำเนินการ ขอรับบริจาคและจัดตั้งผ้าป่า

โครงการที่ 2 จัดทำสวนหย่อมลานร้านค้า เนื่องจากบริเวณลานร้านค้า เป็นบริเวณที่เปรียบเสมือนหน้าบ้าน เป็นที่รับแขกของผู้มาเที่ยวแสวงบุญที่วัดพระธาตุซอแซ ลานร้านค้าควรมีการตกแต่งภูมิทัศน์ให้สวยงามเป็นที่ประทับใจนักท่องเที่ยว แต่ปัจจุบันสภาพภูมิทัศน์บริเวณลานร้านค้า อยู่ในสภาพที่ทรุดโทรม ไม่สวยงาม ไม่เป็นระเบียบ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ค่อยมาหยุดพักผ่อนบริเวณนี้เป็นเวลานานๆ ซึ่งส่งผลกระทบการขายไม่ดีเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องปรับภูมิทัศน์ให้สวยงามโดยการจัดทำสวนหย่อมเพื่อเป็นสถานที่ให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสถ่ายภาพไว้เป็นที่ระลึกและพักผ่อนนั่งมองเห็นสินค้าในร้านที่นำมาจำหน่าย และอยากชื่อเป็นที่ระลึก

วิธีดำเนินการ ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงภูมิทัศน์ สำรวจบริเวณทำสวนหย่อม วางแผนจัดแบ่งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ และจัดทำสวนหย่อม งบประมาณจากการจัดทำผ้าป่า

โครงการที่ 3 โครงการร้านค้าสวย ปลอดภัย เนื่องจากปัจจุบันขณะกลายเป็นปัญหาใหญ่ เพื่อให้ทุกคนได้รณรงค์รักษาสีสิ่งแวดล้อม ปราศจากมลพิษ ปลูกจิตสำนึกสร้างคุณธรรมคุณนิสัยให้ประชาชน เยาวชน ตระหนักถึงความสำคัญในการช่วยกันรักษาสีสิ่งแวดล้อม ประกอบกับถึงขณะนี้บริเวณลานร้านค้ามีไม่เพียงพอ จึงจัดหาถังขยะมาตั้งตามจุดต่างๆ เพื่อให้เป็นบริเวณปลอดภัยโดยจัดหาถังขยะ จำนวน 10 ถัง ขอรับการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลซอแซ และจากการบริจาคโดยตั้งผ้าป่า

โครงการที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุงแสงสว่างลานร้านค้า เพื่อให้มีแสงสว่าง

เพียงพอ เนื่องจากปัจจุบันบริเวณลานร้านค้ายังไม่สามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์ไฟฟ้ามาซ่อมแซมของเดิม เพราะขาดงบประมาณ เป็นเหตุให้ลานร้านค้ามีแสงสว่างไม่เพียงพอในเวลากลางคืนเพื่อให้บริเวณดังกล่าวมีแสงสว่าง นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในการเที่ยวพักผ่อน จึงทำโครงการปรับปรุงแสงสว่างลานร้านค้า โดยจัดหาหลอดไฟฟ้า สายไฟ และอุปกรณ์ไฟฟ้ามาซ่อมแซมจำนวน 10 ชุดๆ ละ 350 บาท งบประมาณ ได้มาจากการจัดผ้าป่า และขอรับบริจาคผู้มีจิตศรัทธากลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ ได้เสนอโครงการ จำนวน 5 โครงการ มีดังนี้

โครงการที่ 1 จัดทำประตูทางเข้าและทาสีป้ายชื่อสวนรุกขชาติช่อแฮ เนื่องจากประตูทางเข้าสวนรุกขชาติช่อแฮทรุดโทรม ไม่แข็งแรง ไม่สวยงามไม่เหมาะสม เห็นควรจัดทำใหม่ และทาสีป้ายชื่อสวนรุกขชาติช่อแฮ งบประมาณจากการทำผ้าป่าและผู้มีจิตศรัทธาบริจาค

โครงการที่ 2 ปรับพื้นที่ ปรับถนนทางเข้าสวนรุกขชาติช่อแฮ จัดทำสวนหย่อม

เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีสระน้ำอยู่แต่ทรุดโทรมและรั่วเก็บน้ำไม่อยู่ ถนนทางเข้าสวนรุกขชาติด้านหน้าเป็นหลุมเป็นบ่อไม่ปลอดภัยในการสัญจร และข้างถนนควรถมดินปลูกไม้ประดับ แรงงานช่วยกันทำ ระหว่างกลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ, เจ้าหน้าที่ดูแลสวนรุกขชาติช่อแฮ และประชาชน การจัดทำสวนหย่อม ขอความอนุเคราะห์อาจารย์จากวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีแพร่ มาช่วยวางผังและออกแบบ งบประมาณ ดินและหินในการปรับพื้นที่และถมถนน ขอรับบริจาคจากคุณศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกผู้แทนราษฎรจังหวัดแพร่, รถมอเตอร์ไซด์ดัดถนน ขอความอนุเคราะห์จาก คุณพงษ์สวัสดิ์ ศุภศิริ สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ เขตอำเภอเมือง ดินปรับพื้นที่ขอรับบริจาคประธานกรรมการชมรมรถบรรทุกทุกคืน, และจัดซื้อ

โครงการที่ 3 ต่อท่อน้ำ เนื่องจากน้ำที่ใช้ในการรดต้นไม้และบริเวณสวนหย่อมที่ปลูกใหม่ไม่เพียงพอ ต้องใช้น้ำประปาเพิ่มจากน้ำที่ใช้อยู่เดิม ซึ่งได้มาจากการสูบน้ำจากแม่น้ำมาใช้ จึงจำเป็นต้องท่อน้ำจากท่อของวัดพระธาตุช่อแฮ มารดต้นไม้, สวนหย่อม ใช้ท่อเอสแอล 5 เส้น พร้อมข้อต่อและ กาว

โครงการที่ 4 จัดทำป้ายชื่อพันธุ์ไม้ เนื่องจากป้ายชื่อพันธุ์ไม้ที่มีอยู่เดิมชำรุด และไม่ครอบคลุมชื่อพันธุ์ไม้ จึงได้จัดขึ้นใหม่ จำนวน 300 ป้าย

โครงการที่ 5 “รวมพลังพัฒนาสวนรุกขชาติช่อแฮ” กลุ่มสวนรุกขชาติได้นัดสมาชิกชมรมอนุรักษ์สวนรุกขชาติ มาช่วยกันพัฒนา โดยลงแผนปฏิบัติการเดือนละ 2 ครั้ง

ระยะที่ 2 ทดลองปฏิบัติ

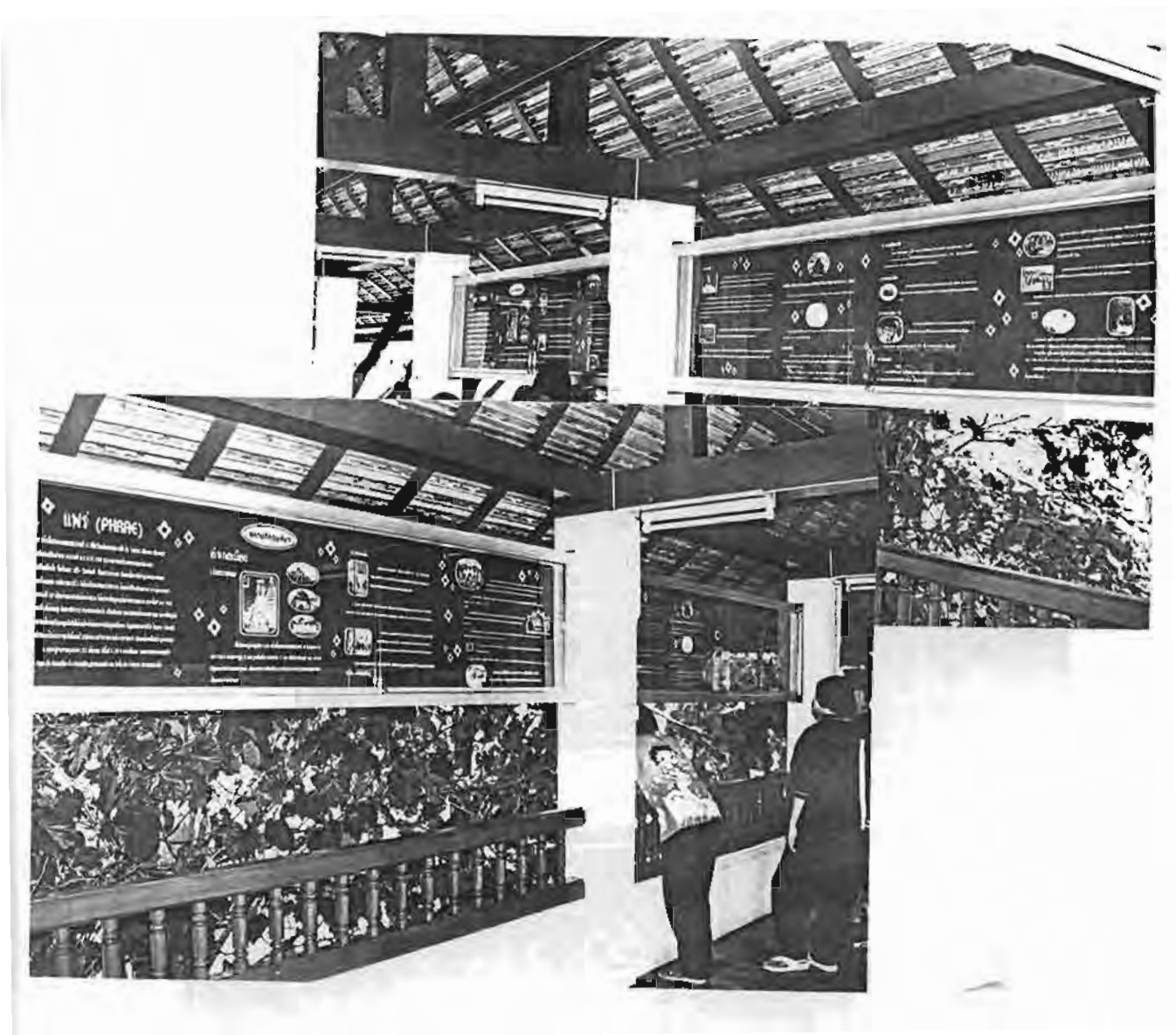
กิจกรรมที่ 1. นำรูปแบบกระบวนการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุซ่อแฮทดลองปฏิบัติ จำนวน 13 โครงการ โดยแยกเป็น

1.1 กิจกรรมทำแผนผังป้ายบอกอาคารสถานที่สำคัญภายในวัดพระธาตุซ่อแฮและป้ายนิทรรศการสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดแพร่

ผลจากการวิจัย ชาวบ้านได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและลงมือทำป้ายชี้บอกทางในการไปเยี่ยมชมในแต่ละจุด เช่น องค์พระธาตุ, พระเจ้าทันใจ, พระอุโบสถ, พระนาครปรก, ห้องสุชา จำนวน 4 จุด ทำในลักษณะถาวร มีความสวยงามและมีทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จัดทำป้ายชื่อบันไดขึ้นพระธาตุ 5 จุด ได้แก่ บันไดสุระอ้ายก้อม, บันไดนาค, บันไดสิงห์, บันไดกุ่มกั้นท์, บันไดนาคขด, ป้ายชื่อศาลาบาตร 1, ศาลาบาตร 2, ศาลาบาตร 3, ป้ายบอกศาลาโถง 1, ศาลาโถง 2, ศาลาโถง 3, ป้ายชื่อกุฏิ ได้แก่ กุฏิรัตนมุนี, กุฏิกิตติปัญญา, กุฏิรัฐประชาอุปถัมภ์ กุฏิเมตตาธรรม และจัดทำป้ายนิทรรศการสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดแพร่ งบประมาณได้มาจากผู้บริจาคและจัดทำผ้าป่า

ภาพที่ 13 ป้ายชี้บอกสถานที่สำคัญในวัด

ภาพที่ 14 ป้ายนิทรรศการแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่

1.2 กิจกรรมทำหลุมบำบัดน้ำเสีย

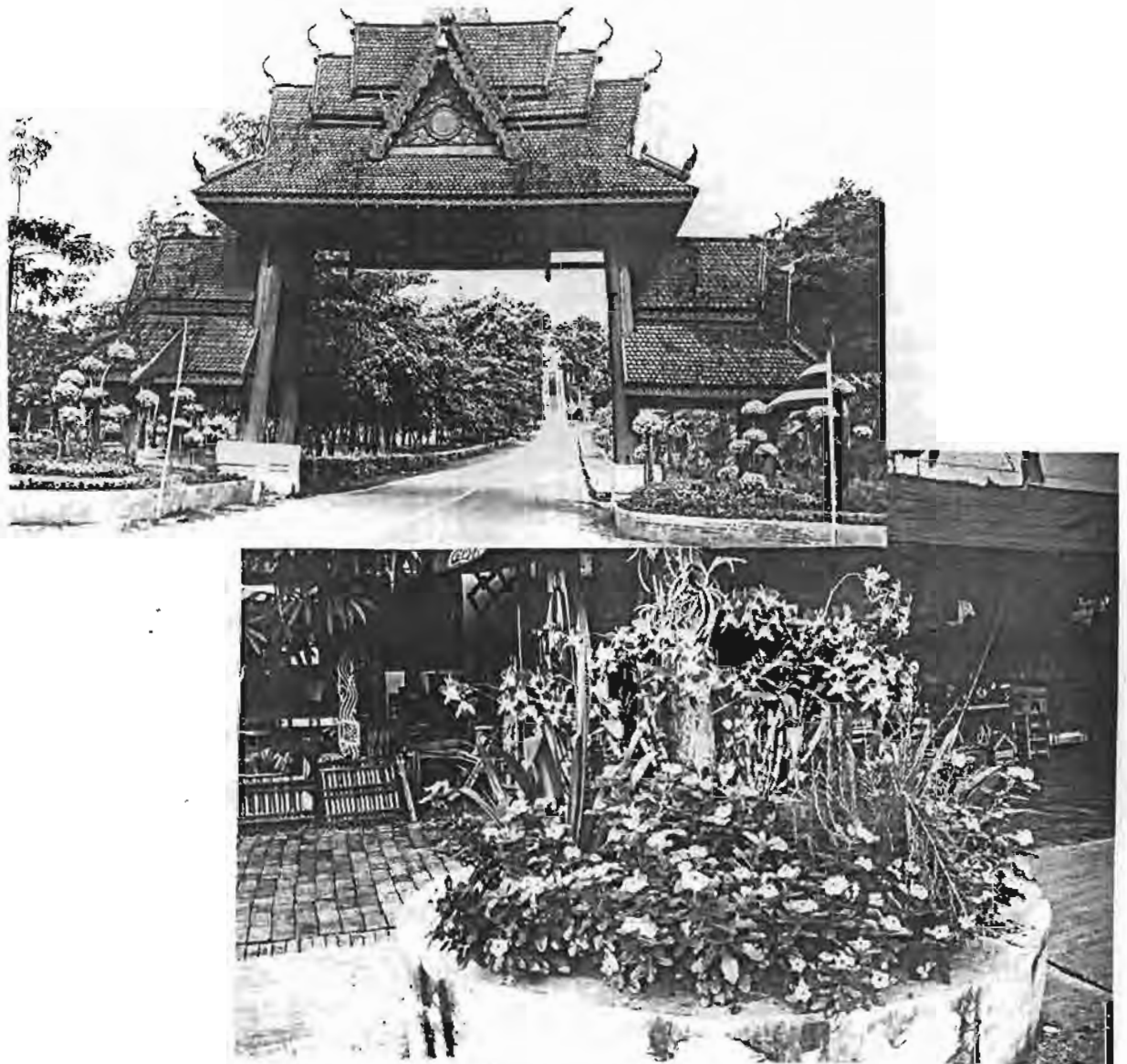
ผลจากการวิจัย ชาวบ้านได้ร่วมกันศึกษาเส้นทางร่องระบายน้ำเสีย จากด้านบนขององค์พระธาตุ พบว่ามีน้ำจากห้องอาบน้ำ, ห้องสุขาใต้ถุนบริเวณองค์พระธาตุด้านทิศตะวันออก และน้ำเสียจากโรงอาหาร ที่ไหลไปตามทางระบายน้ำ และมีเศษถุงพลาสติก และทำให้น้ำขัง อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรคไข้เลือดออกระบาด จึงได้จัดทำหลุมบำบัดน้ำเสีย 1 หลุม กว้าง,ยาว ด้านละ 4 เมตร ลึก 2 เมตร เพื่อให้ถูกสุขลักษณะ

1.4 โครงการทำสวนหย่อม 3 จุด บริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ, ลานร้านค้าและสวนรุกขชาติช่อแฮ

ผลจากการวิจัย ชาวบ้านได้ร่วมกันเสนอบริเวณที่จัดทำสวนหย่อมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้แวะชม หรือเพื่อความสวยงามของบริเวณ หลายแห่งและสรุปพื้นที่ในการจัดทำ พร้อมทั้งจัดทำ ดังนี้ บริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ จุดทำที่ รอบบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮด้านทิศเหนือบันไดสุระอ้ายก้อม,และซุ้มป้ายเข้าบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ

ลานร้านค้า ทำสวนหย่อม 3 จุดพร้อมทั้งที่นั่งพัก คือบริเวณต้นต้นไม้ 2 จุด บริเวณหน้าร้านศูนย์ชุมชนเศรษฐกิจ 1 จุด

สวนรุกขชาติช่อแฮ ทำ 2 จุดคือ บริเวณสระน้ำและบริเวณถนนเข้าสวนรุกขชาติช่อแฮ

ภาพที่ 16 สวนหย่อมบริเวณซุ้มวัดพระธาตุช่อแฮและลานร้านค้า

1.5 โครงการทำป้ายชี้และบอกระยะทางมาวัดพระธาตุช่อแฮตามทางแยกและถนนสายช่อแฮ

ผลจากการวิจัย ชาวบ้านได้สรุปจุดหรือบริเวณที่จะนำป้ายไปติดสถานที่ต่างๆตามทางแยกและถนนสายช่อแฮ จัดทำจำนวน 30 ป้าย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทาง

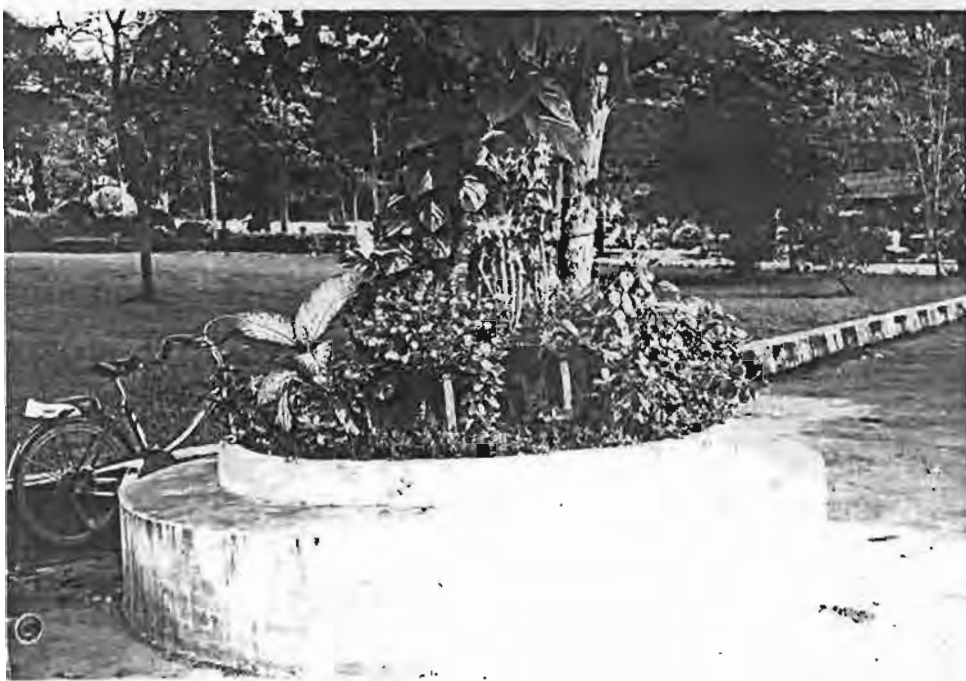
ภาพที่ 17 ป้ายบอกระยะทางมาวัดพระธาตุช่อแฮ

1.6 ดูแลรักษาความสะอาดห้องน้ำ/ห้องสุขา

ผลจากการวิจัย ชาวบ้านได้สรุปการดูแลรักษาห้องน้ำและห้องสุขา ซึ่งมีอยู่ 2 จุดใหญ่ คือ บริเวณด้านบนพระธาตุช่อแฮ โดยให้เจ้าหน้าที่ขายรูปเทียนวัดพระธาตุช่อแฮ แบ่งหน้าที่ทำเป็นตารางเวรช่วยกันทำความสะอาดเช็ดถูห้องน้ำ/ห้องสุขาพร้อมทั้งดูแลน้ำใช้ให้เรียบร้อย เพราะไม่มีการเก็บค่าบริการเข้าใช้ห้องน้ำ/ห้องสุขา ส่วนห้องน้ำ/ห้องสุขาด้านล่างบริเวณลานร้านค้า ให้เอกชนประมูลและเก็บค่าใช้บริการ

1.7 โครงการจัดม้านั่งอ่อน

ผลจากการวิจัย กลุ่มลานร้านค้าเห็นว่าบริเวณลานร้านค้า ไม่มีที่นั่งให้นักท่องเที่ยวได้นั่งพักผ่อน อาจจะเป็นจุดหนึ่งที่คนไม่ยอมมาซื้อของ จึงได้จัดทำโครงการขึ้น และมีกลุ่มลานร้านร่วมกันบริจาคม้านั่งหินอ่อน 1 ชุด, พระครูวิมลกิตติสุนทร บริจาค 1 ชุด, ร้านทองโชคไพศาล บริจาค 2 ชุดและจัดทำที่นั่งได้ต้นไม้ จำนวน 3 จุด

ภาพที่ 18 ม้านั่งที่ให้บริการนักท่องเที่ยว

1.8 โครงการร้านค้าสวดยปลอดขยะ

ผลจากการวิจัย พบว่าบริเวณลานร้านค้า มักมีถุงพลาสติก, เศษกระดาษและขยะจำนวนหนึ่งที่นักท่องเที่ยวทิ้งไว้ กลุ่มร้านค้าจึงได้สังเกตและสำรวจดูพบว่า ถังขยะที่มีอยู่อาจจะไม่เพียงพอ จึงได้เสนอขอถังขยะให้มากกว่าเดิม ซึ่งได้ทำหนังสือขอรับการสนับสนุนไปยังเทศบาลตำบลช่อแฮ และได้ถังขยะจำนวน 20 ที่ ซึ่งเพียงพอกับปริมาณขยะในแต่ละวัน

1.9 การพัฒนาปรับปรุงแสงสว่างลานร้านค้า

ผลจากการวิจัย กลุ่มลานร้านค้าได้เสนอว่า ปัจจุบันบริเวณลานร้านค้าไฟฟ้าเสียหลายจุด ทำให้บริเวณมืดในเวลากลางคืน จึงอาจเกิดอันตรายและไม่ปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวที่มาถึงเวลาเข้ามิดหรือเวลาเย็น จึงได้ปรับปรุงและซ่อมแซมไฟฟ้าบริเวณร้านค้า ทำให้ลานร้านค้ามีแสงสว่างที่พอเพียง นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยมากขึ้น

1.10 ทำประตูทางเข้าสวนรุกขชาติช่อแฮ

ผลจากการวิจัย กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ ได้สรุปว่าประตูทางเข้าสวนรุกขชาติช่อแฮทรุดโทรม เสารั้วผุพัง ไม่สวยงามและไม่สมกับเป็นสวนรุกขชาติช่อแฮ จึงได้จัดทำขึ้นใหม่ ทั้งประตูและเสารั้ว โดยใช้งบประมาณจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค และประตูจากกรมป่าไม้

ภาพที่ 19 ประตูทางเข้าสวนรุกขชาติช่อแฮที่ทำขึ้นใหม่

ภาพที่ 20 ชาวบ้านช่วยกันทำรั้วบริเวณสวนรุกขชาติช่อแฮ

1.11 โครงการทำท่อน้ำประปาเพื่ออุปโภค

ผลจากการวิจัย กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ ได้สรุปว่าปัญหาอุปสรรคในการทำสวนหย่อมคือน้ำรดต้นไม้มีไม่เพียงพอ เนื่องจากปริมาณน้ำที่สูบมาจากแม่น้ำไม่พอในฤดูแล้งน้ำแห้งและ

ต้นเงิน สมควรต่อท่อน้ำประปาเพิ่ม จึงได้จัดทำต่อท่อประปาขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้น้ำรดต้นไม้ โดยช่วยกันทำ ส่วนเงินในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้มาจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค

1.12 โครงการเขียนชื่อพันธุ์ไม้

ผลจากการวิจัย กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ ได้สรุปว่า ปัจจุบันป้ายชื่อพันธุ์ไม้ที่บอกชื่อต้นไม้แต่ละต้นไม่มี ที่มีอยู่บางส่วนก็ชำรุด ทำให้นักเรียน, นักศึกษาและนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมไม่ทราบว่าไม้พันธุ์ไม้อะไรบ้าง ชื่ออะไรทั้งภาษาไทย, ภาษาอังกฤษและชื่อวงศ์ของพันธุ์ไม้ จึงได้ร่วมกันจัดทำขึ้นจำนวน 300 ป้ายและติดตามต้นไม้ต่างๆ

ภาพที่ 21 ป้ายชื่อพันธุ์ไม้

2.13 โครงการจัดทำป้ายชื่อสวนรุกขชาติช่อแฮ

ผลจากการวิจัย กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ สรุปว่า ชื่อป้ายสวนรุกขชาติช่อแฮที่มีอยู่ เก่าไม่สวยงาม เห็นควรนำมาทาสีใหม่ จึงได้ช่วยกันรื้อลงมาและทาสีใหม่ให้สวยงามและนำไปติดตั้งตามเดิม โดยใช้งบประมาณจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคและการจัดตั้งผ้าป่าสามัคคี

ภาพที่ 22 ป้ายชื่อสวนรุกขชาติช่อแฮ

ภาพที่ 23 พลังชาวบ้านในการจัดตั้งผ้าป่าสามัคคี

กิจกรรมที่ 2 จัดเวทีศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของรูปแบบ ปรับปรุงรูปแบบและหารูปแบบที่เหมาะสม

ได้จัดเวทีศึกษากิจกรรม/โครงการทั้งหมดทั้ง 13 กิจกรรม/โครงการ พบว่า การทำงานไม่สำเร็จตามเวลาที่วางแผนไว้ทุกกิจกรรม/โครงการ เพราะในการจัดทำภาคปฏิบัติต้องใช้เวลามาก เช่น กิจกรรมทำหลุมบำบัดน้ำเสีย ที่ประชุมจัดเวทีสรุปชุดหลุมบำบัดน้ำเสีย 1 วัน แต่ในการจัดทำจริงแล้วใช้เวลา 5 วัน, ทุกกิจกรรม/โครงการต้องใช้เวลาในการจัดทำมากวัน เพราะเป็นการลงมือปฏิบัติจริง แต่ก็ไม่มีปัญหาเพราะทุกคนที่มาช่วยทำกิจกรรมต่างๆพร้อมที่จะทำ บางกิจกรรมต้องให้ผู้ที่มีฝีมือระดับอาชีพ เนื่องจากชาวบ้านขาดอุปกรณ์และเครื่องมือ เช่น การแกะสลักประวัติพระธาตุช่อแฮ, พระเจ้าทันใจ, ชื่อบันไดลงหินแกรนิต กิจกรรมเขียนชื่อป้ายขึ้นบอกสถานที่สำคัญภายในวัด เช่น ป้ายขึ้นบอกอุโบสถ, องค์พระธาตุช่อแฮ, พระเจ้าทันใจ, พระนาครปรก, พระเจ้านอน, ห้องสุขา ปรากฏว่าชาวบ้านทำเองไม่สวย ไม่เหมาะสมกับสถานที่ จึงได้เสนอและสรุปความคิดเห็นว่าจ้างช่างมีอาชีพจัดทำ โดยชาวบ้านเป็นผู้วางแผนในการจัดทำ กำหนดตัวหนังสือ การติดตั้งวางในตำแหน่งต่างๆ

กิจกรรมที่ 3 จัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กลุ่มผู้นำชุมชน, กลุ่มวัด พระธาตุช่อแฮ, กลุ่มลานร้านค้า, กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ

แต่ละกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกิจกรรม/โครงการที่จัดทำ เช่น กิจกรรมการจัดทำสวนหย่อมทั้ง 3 จุด คือ สวนหย่อมของกลุ่มวัดพระธาตุช่อแฮ, สวนหย่อมของกลุ่มลานร้านค้า, สวนหย่อมของกลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ ซึ่งทำเสร็จแล้วปัญหาคือการดูแลรักษาจึงมีमारอภิปรายกันอย่างกว้างขวางและสรุปได้ดังนี้ กลุ่มวัดพระธาตุช่อแฮ มอบให้พระภิกษุสามเณรและเจ้าหน้าที่ภายในวัดดูแล, กลุ่มลานร้านค้าให้แม่ค้าเปลี่ยนหน้าที่หมุนเวียนกันรดน้ำและดูแลบริเวณสวนหย่อมที่ลานร้านค้า, กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ ให้เจ้าหน้าที่สวนรุกขชาติช่อแฮดูแลร่วมกับสมาชิกภายในกลุ่มที่แต่งตั้งกันมาดูแลเดือนละ 2 ครั้งทั้งนี้ให้เจ้าหน้าที่วัดพระธาตุช่อแฮดูแลตรวจสอบ

กลุ่มวัดพระธาตุช่อแฮ นำประวัติพระธาตุช่อแฮ, ประวัติพระเจ้าทันใจ ที่ค้นคว้าจากหนังสือและนำสรุปย่อให้ได้ใจความสำคัญ แล้วเสนอในที่ประชุมเพื่อแกะลงหินแกรนิต และจัดทำแผ่นพับแนะนำของดีในวัด

กลุ่มลานร้านค้า พบปัญหาขายสินค้าไม่ดีเท่าที่ควร ชาวบ้านจึงเสนอความคิดให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ ประกอบกับวัดพระธาตุซอแฮมีจุดที่ขึ้นไหว้องค์พระธาตุถึง 5 จุด (มีบันไดขึ้น 5 แห่ง) นักท่องเที่ยวมักจะเลือกจอดรถและขึ้นนมัสการองค์พระธาตุตามที่ตนเองชอบว่าจะขึ้นบันไดด้านไหน แต่สถานที่ขายสินค้าจัดไว้ด้านหน้า ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาขึ้นด้านอื่นๆ ไม่เห็นสินค้าที่วางขาย และไม่ได้แวะซื้อ ทำให้ขายสินค้าไม่ดี ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเช่น กำหนดที่จอดรถเพียงด้านเดียวคือด้านหน้าที่มีลานร้านค้า แต่มีผู้คัดค้านว่า ผู้ที่มีไหว้องค์พระธาตุส่วนมากเป็นคนแก่อายุมาก จะขึ้นบันไดด้านหน้าที่มีบันไดถึง 126 ขั้น เป็นเรื่องลำบาก การที่นักท่องเที่ยวจะขึ้นบันไดไหนควรเป็นสิทธิ์ของเขา ไม่ควรกำหนดเพื่อขายสินค้าอย่างเดียว จึงสรุปได้ว่า ให้กลุ่มลานร้านค้าปรับปรุงด้านการประชาสัมพันธ์ เช่นทำป้ายชี้บอกว่ามีสินค้า ของที่ระลึกจังหวัดแพร่วางขายด้านหน้าพระธาตุ

กิจกรรมที่ 4 จัดเวทีพร้อมนำรูปแบบที่ปรับปรุงแล้วมาปฏิบัติอีกครั้ง

กลุ่มวัดพระธาตุซอแฮ ได้จัดทำแผ่นพับแนะนำวัดพระธาตุซอแฮ,ของดีในวัด 12 อย่าง ได้แก่ พระเจ้าทันใจและไม่เสียดายและคำไหว้หลวงพ่отันใจ,หลวงพ่อซอแฮ,พระพุทธรูปโลกนาถพิธ,พระเจ้าไม้สัก,บันไดนาคโบราณ,เจ้ากุ่มกัณฑ์,ธรรมมาสน์โบราณ,กรุอัฐิครูบาศรีวิชัย,พระเจ้านอน,แผ่นศิลาจารึก,พระธาตุประจำปีเกิดปีเสือ(ปีชวด)สวนรุกขชาติซอแฮ,ประวัติความเป็นมาของวัดพระธาตุซอแฮและคำไหว้พระธาตุซอแฮ จำนวน 10,000 แผ่น เพื่อแจกให้นักท่องเที่ยวงบประมาณในการจัดพิมพ์ 20,000 บาท ได้มาจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค พร้อมกันนั้นชาวบ้านได้ช่วยกันติดตั้งป้ายชี้บอกสถานที่สำคัญภายในวัดพระธาตุซอแฮที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจำนวน 4 จุด ป้ายศาลาบาตร,ป้ายศาลาโถง,ป้ายชื่อบันได,

การดูแลสวนหย่อม แต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติตามที่ได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวัดพระธาตุซอแฮ,กลุ่มลานร้านค้า,กลุ่มสวนรุกขชาติซอแฮ

กิจกรรมที่ 5 วิเคราะห์ประเมินผลรูปแบบพร้อมทั้งออกแบบสอบถาม

ได้จัดเวทีวิเคราะห์ประเมินผลรูปแบบและร่วมกันออกแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 สอบถามนักท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ 50 ชุดและต่างจังหวัด 50 ชุด ชุดที่ 2 สอบถามแม่ค้าที่ขายสินค้าบริเวณลานร้านค้า จำนวน 20 ชุด

แบบสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวน 107 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับคืน 107 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 100

เพศ	ชาย	55	คน
	หญิง	52	คน
อาชีพ	ชาวบ้าน	25	คน
	ข้าราชการ	22	คน
	นักศึกษา	44	คน
	องค์กรเอกชน	10	คน
	พระสงฆ์	-	คน
นักท่องเที่ยว	จังหวัดแพร่	25	คน
	ต่างจังหวัด	82	คน

แบบสอบถามชุดที่ 1 ประกอบไปด้วยคำถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 มีจำนวน 2 ข้อ ดังนี้

1.การจัดการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบวัดพระธาตุช่อแฮเหมาะสมหรือไม่

เหมาะสม	103	คน
ไม่เหมาะสม	4	คน

2.ท่านเคยมาวัดพระธาตุช่อแฮหรือไม่ ถ้าเคยมาครั้งแรกและครั้งสุดท้ายแตกต่างกันหรือไม่

เคยมา	45	คน
ไม่เคยมา	62	คน
ที่เคยมาครั้งสุดท้ายดีกว่าครั้งแรก	45	คน

อยากให้วัดพัฒนาปรับปรุงในด้าน

- สถานที่จอดรถด้านหน้าวัดพระธาตุช่อแฮ ควรทำแนวเขต ดีเส้นแบ่งช่อง
- ปลูกดอกไม้ให้มาก
- ให้เพิ่มร้านอาหารให้มากและเพิ่มความสะอาด

ตอนที่ 2 ให้ประเมินคะแนนจากมากไปหาน้อย

ตารางแจกแจง/

ตารางแจกแจงความถี่การประเมินของนักท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดแพร่และต่างจังหวัดที่มี
ต่อวัดพระธาตุช่อแฮ,สวนรุกขชาติช่อแฮและลานร้านค้า

รายการ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
2.1 การปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ					
-สวนหย่อมรอบวัดสวยงาม	34	51	18	3	1
-บริเวณลานวัดสะอาด	35	55	15	2	0
-มีป้ายชี้บอกสถานที่ต่างๆภายในวัด	38	45	20	0	1
-การเดินทางมาวัดมีป้ายชี้ตามถนนสวยงาม	42	41	22	2	0
-ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	26	54	22	4	1
-มีป้ายนิเทศการสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่	34	47	24	0	1
2.2 สวนรุกขชาติช่อแฮ					
-บริเวณหน้าสวนรุกขชาติช่อแฮสะอาด,มีการตัดแต่งต้นไม้ สวยงาม	43	48	11	3	1
-มีประตู,ป้ายชื่อสวนรุกขชาติดงหนถาวร	34	50	18	2	0
-มีป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้	35	47	20	2	0
2.3 บริเวณลานร้านค้า					
-มีการจัดสวนหย่อมได้เหมาะสมสวยงาม	36	57	11	2	0
-บริเวณร้านค้าสะอาด	34	58	13	2	0
-จัดของภายในร้านเป็นระเบียบ	39	45	21	1	0
-ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	30	46	25	2	1
-มาแล้วอยากซื้อสินค้าเป็นของที่ระลึก	37	41	23	3	1

การปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุซ่อแฮ

รายการ	X	S
-สวนหย่อมรอบวัดสวยงาม	4.07	0.83
-บริเวณลานวัดสะอาด	4.14	0.72
-มีป้ายชี้บอกสถานที่ต่างๆภายในวัด	4.03	1.04
-การเดินทางมาวัดมีป้ายชี้ตามถนนสวยงาม	4.14	0.81
-ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	3.94	0.83
-มีป้ายนิเทศการสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่	4.03	0.88

สวนรุกขชาติซ่อแฮ

รายการ	X	S
-บริเวณหน้าสวนรุกขชาติซ่อแฮสะอาด,มีการตัดแต่งต้นไม้สวยงาม	4.22	0.82
-มีประตู,ป้ายชื่อสวนรุกขชาติคงทนถาวร	4.04	0.95
-มีป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้	4.11	0.78

บริเวณลานร้านค้า

รายการ	X	S
-มีการจัดสวนหย่อมได้เหมาะสมสวยงาม	4.2	0.7
-บริเวณร้านค้าสะอาด	4.17	0.7
-จัดของภายในร้านเป็นระเบียบ	4.15	0.71
-ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	3.98	0.82
-มาแล้วอยากซื้อสินค้าเป็นของที่ระลึก	4.05	0.88

X = ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักทัศนคติที่มีต่อการปรับปรุง

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้ำหนักของทัศนคติที่มีต่อการปรับปรุง

แบบสอบถามกลุ่มแม่ค้าที่ขายสินค้าบริเวณร้านค้าวัดพระธาตุซ่อแฮ จำนวน 20 ชุด
มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

เพศ ชาย 3 คน

หญิง 17 คน

แบบสอบถาม ประกอบไปด้วยคำถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 มีจำนวน 1 ข้อ ตอนที่ 2 มีจำนวน 8 ข้อ

1.นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ ต่อสถานที่บริเวณร้านค้าหรือไม่ ทั้งความสะอาด สะดวก

พึงพอใจ 18 คน

ไม่พึงพอใจ 2 คน (ไม่แสดงความคิดเห็น)

ตอนที่ 2 ให้ประเมินตามคะแนนมากไปหาน้อยตามความเหมาะสม จำนวน 8 ข้อ

รายการ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1.การจัดระเบียบลานร้านค้า	8	5	7	0	0
2.การจัดโซนแผงลอย	7	2	6	5	0
3.ขอบเขตการวางของหน้าร้าน	9	4	5	0	2
4.การช่วยกันดูแลสวนหย่อม	8	4	8	0	0
5.การช่วยกันดูแลความสะอาดบริเวณลานร้านค้า	7	3	9	1	0
6.ถึงขยะมีเพียงพอ	10	6	2	2	0
7.นักท่องเที่ยวมาซื้อสินค้าในร้านเพิ่มขึ้น	2	2	10	4	2
8.มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม	1	1	3	10	5

กลุ่มแม่ค้าบริเวณลานร้านค้า

รายการ	X	S
1.การจัดระเบียบลานร้านค้า	4.05	0.89
2.การจัดโซนแผงลอย	3.55	1.23
3.ขอบเขตการวางของหน้าร้าน	3.9	1.29
4.การช่วยกันดูแลสวนหย่อม	4	0.92
5.การช่วยกันดูแลความสะอาดบริเวณลานร้านค้า	3.8	1.01
6.ถังขยะมีเพียงพอ	4.2	1.01
7.นักท่องเที่ยวมาซื้อสินค้าในร้านเพิ่มขึ้น	2.9	0.91
8.มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม	2.15	1.04

ข้อเสนอแนะของกลุ่มแม่ค้า

-ให้แม่ค้าเร่ เช่น แม่ค้าขายข้าวโพด, กล้วย ฯลฯ ขายเป็นจุด ไม่ควรเดินขายเฟ้นฟาน
ทำให้ไม่เป็นระเบียบ

- ให้ทุกคนช่วยกันทำความสะอาดอย่างจริงจัง
- มีตู้โทรศัพท์และตู้ไปรษณีย์บริเวณหน้าลานร้านค้า
- ร้านขายอาหารทำเลไม่ดี อยู่จุดอับทำให้ขายอาหารไม่ดี

การวิเคราะห์ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

การแปลความหมายของค่า X และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นหรือทัศนคติของกลุ่มประชากรที่ได้จากการสุ่มการให้แบบสอบถาม ที่มีความคิดเห็นโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

4.51 – 5.50 หมายถึง ดีมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ดี

2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้ การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณวัดพระธาตุซ่อแฮ รวมทั้งสวนหย่อมรอบวัดสวยงาม,บริเวณลานวัดสะอาด,มีป้ายชี้บอกสถานที่ต่างๆภายในวัดและบริเวณลานร้านค้า ได้รับการประเมินจากกลุ่มประชาชนตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ดีนอกจากนี้การจัดการบริเวณลานร้านค้า ยังได้รับความพึงพอใจจากกลุ่มประชากรตัวอย่างเป็นอย่างมาก การจัดการร้านค้า,การจัดโซนแผงลอย,ขอบเขตการวางของขาย,การช่วยกันดูแลความสะอาดสวนหย่อมและลานร้านค้า ได้รับการประเมินจากกลุ่มประชาชนอยู่ในเกณฑ์ดี นักท่องเที่ยวมาซื้อสินค้าเพิ่มขึ้นและมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม ได้รับการประเมินอยู่ในระดับปานกลางและน้อยตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของผู้กรอกแบบสอบถามในภาพรวม บอกว่าดีขึ้น สวยงามกว่าเดิมและต้องการให้

-มีที่นั่งสำหรับพักผ่อน

-พื้นรอบบริเวณองค์พระธาตุสัน ควรมีการป้องกัน เช่น ปูยางสังเคราะห์เฉพาะทางเดิน

ผลจากการวิจัย การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุซ่อแฮโดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลตำบลซ่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ทำให้ชาวบ้านเกิดจิตสำนึกและความเคลื่อนไหวต่อการพัฒนาชุมชนดังนี้

จิตสำนึกใหม่และความเคลื่อนไหวของกลุ่มบุคคล ชุมชน/สังคม ต่อการพัฒนาชุมชนและสังคม มีดังนี้

- ด้านเศรษฐกิจ ได้เกิดการร่วมตัวกันเป็นกลุ่มหรือชมรม คือ "ชมรมลานร้านค้า" หรือ "กลุ่มลานร้านค้า" มีการวางมาตรการในการขายสินค้า เช่น ไม่ขายสินค้าตัดราคากัน มีการวางมาตรการกำหนดพื้นที่ในการวางแผงขายของ และจากการจัดระเบียบกับพื้นที่บริเวณลานค้า, สวนรุกขชาติซ่อแฮและวัดพระธาตุซ่อแฮ บริเวณสะอาด มีความสวยงาม ทำให้นักท่องเที่ยวมาชมสินค้ามากขึ้น ยอดขายเพิ่มขึ้นจากเดิม สร้างรายได้แก่ครอบครัว ชุมชนและจังหวัด จากการจัดเวทีและชาวบ้านรวมพลังกันคิดแก้ไขปัญหาต่างภายในวัดพระธาตุซ่อแฮ ลานร้านค้าและสวนรุกขชาติซ่อแฮ ทำให้กลุ่มชาวบ้านที่ทำผ้าต้นมือในหมู่บ้านป่าแดง, พันเชิง ที่ทำผ้าต้นมือจำหน่ายเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีประกอบกับตนกำลังประสบปัญหายอยู่หลายด้านในการทำผ้าต้นมือ จึงเกิดการรวมกลุ่มของกลุ่มผ้าต้นมือขึ้น และเขียนโครงการในการบริหารจัดการ ทำการวิจัยโดยขอการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนวิจัย เพื่อศึกษากระบวนการจัดการ ผ้าต้นมือ

ผลจากแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มลานร้านค้ามีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม

- ด้านสิ่งแวดล้อม เกิดการรวมกลุ่มในการช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น กลุ่มสวนรุกขชาติซ่อแฮทุกเดือนจะมีสมาชิกของกลุ่มจำนวน 15 คนมาช่วยกันพัฒนาถางหญ้า ดูแลรักษาสวนรุกขชาติซ่อแฮ เดือนละ 2 ครั้ง และเกิดเครือข่ายในการช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดวัดพระธาตุซ่อแฮ, สวนรุกขชาติซ่อแฮ เช่นกลุ่มนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 41 คน มาทำความสะอาดบริเวณวัดพระธาตุซ่อแฮและสวนรุกขชาติซ่อแฮ

- ด้านวัฒนธรรมประเพณี เกิดการรวมกลุ่มของผู้รักวัฒนธรรมและประเพณี จึงตั้งชื่อกลุ่มว่า กลุ่มวัดพระธาตุซ่อแฮจะเป็นผู้ริเริ่มในการคิดที่พัฒนารักษาดูแลวัด ตลอดจนวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ร่วมกันจัดงานประเพณีตานสลากข้าวหม้อขึ้น ซึ่งเป็นแห่งเดียวในจังหวัดแพร่, การจัดงานนมัสการวัดพระธาตุซ่อแฮ, ประเพณีเทศน์มหาชาติฯ

- ด้านสังคม จากการพบปะแสดงความคิดเห็นในการจัดเวที ทำให้ชุมชนได้รู้จักคุ้นเคยสนิทสนม มีความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เกิดความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ของส่วนตัวและของกลุ่ม เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดการรวมกลุ่มในการทำกิจกรรมต่างๆ ย่างขึ้นและมีความร่วมมือกันมากขึ้น เพราะทุกคนได้ฝึกกระบวนการกลุ่มมาแล้ว

ประเด็นความเคลื่อนไหวของกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมการวิจัย

ทำให้ชาวบ้าน รู้จักการคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น สามารถแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมได้ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักทำงานเป็นทีม รู้จักคำว่า "ประชาธิปไตย" ในภาคปฏิบัติหลังจากได้ยินคำว่า "ประชาธิปไตย" มานานว่าจะทำอย่างไรจึงจะเป็นประชาธิปไตย

ผลจากการวิจัยนำไปสู่การสร้างสรรค์งานในครอบครัว ชุมชนและสังคม ดังนี้
ด้านครอบครัว

- ทำให้เกิดการยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลในครอบครัว มีความเป็นประชาธิปไตยเพิ่มขึ้น เพราะผ่านกระบวนการจัดเวที

- ลดความเครียดในครอบครัวจากภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน เพราะได้พบปะพูดคุยกับผู้คนจากการจัดเวที การทำงานกลุ่ม ทำให้เกิดความคิดที่กว้างขึ้น ไม่มองในวงแคบเหมือนเช่นเคย บางคนเกิดอาชีพใหม่ที่คิดทำหลังจากการได้พบปะพูดคุยกัน และจากกระบวนการจัดเวที ก่อนเริ่มประชุมและหลังเลิกประชุมมีการสวดมนต์ไหว้พระทำให้จิตใจผู้ร่วมประชุมสงบ มีสมาธิ และเกิดความศรัทธาในพระพุทธศาสนา เพราะสถานที่ประชุมอยู่บริเวณวัดพระธาตุซ่อแฮ การมาวัดบ่อยๆทำให้เกิดความซาบซึ้งในพระพุทธศาสนา

ด้านชุมชน

- เกิดความสามัคคีในหมู่คณะเพราะการได้มาร่วมจัดเวทีและการทำงานกระบวนการกลุ่ม ทำให้เกิดความรัก สามัคคีในหมู่คณะ

- เกิดการเรียนรู้ว่าการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ กลุ่มเป็นปัจจัยที่สำคัญ

ด้านสังคม

- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการของประชาธิปไตย และจะเป็นนักประชาธิปไตยที่ดีในอนาคต ส่งผลให้สังคมอยู่อย่างสันติ เพราะทุกคนมีเหตุมีผล

ผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย คือ จากการจัดเวทีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนการแก้บนพระเจ้าทันใจ เห็นว่า บริเวณวัดพระธาตุซ่อแฮด้านบนยังไม่มีไม้ดอกไม้ประดับที่จะสร้างความสดชื่นและสวยงาม เสริมองค์พระธาตุซ่อแฮให้

2. จัดโซนแม่ค้าแผงลอย ต้องขายในพื้นที่แบ่งโซนให้

3. ไม่วางสินค้าออกมาจำหน่ายหน้าร้าน ทำให้เกะกะทางเดินของนักท่องเที่ยว

กลุ่ม สวนรุกขชาติข้อแสบ กำหนดสมาชิกมาพัฒนาสวนรุกขชาติเดือนละ 2 ครั้ง

เกิดการเรียนรู้ของทีมวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการทำงานวิจัยในครั้งนี้

สิ่งที่ทำให้ทีมวิจัยและผู้เกี่ยวข้องได้รับเพิ่มขึ้นจากกระบวนการวิจัยและพัฒนาศักยภาพของคนและทีม คือ มีประสบการณ์ในการทำงานที่หาไม่ได้ในตำราเรียน เพราะเป็นการออกสัมผัสกับของจริง ได้ความรู้ ยุทธวิธีในการชักชวนคนเข้ามารวมพลังในการสร้างสรรค์ หรือทำงานเพื่อสังคม การรวบรวมคนโดยไม่มีคำตอบแทนให้ นั่น เป็นการยากเพราะทุกคนต้องทำมาหากิน ไม่มีเวลาที่จะไปช่วยเหลือสังคม ต้องใช้กลยุทธ์ในการโน้มน้าวชักจูงให้เห็นดีงาม คล้องตาม มีความสุภาพอ่อนโยน มีเมตตาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ข้อเสนอต่อการปรับเปลี่ยนการทำงานวิจัยในลักษณะเดียวกันในครั้งต่อไปหรือเป็นบทเรียนกับพื้นที่อื่นๆคือ

- ระยะเวลาในการทำงานภาคปฏิบัติ ควรกำหนดวันทำงานให้มากขึ้น เนื่องจากงานล่าช้า คนมาทำงานมาสาย งานได้น้อย เพราะไม่มีค่าจ้างในการทำงาน ซึ่งเป็นหลักสัจธรรมที่หลายคนยึดถือว่า เมื่อทำงานก็ต้องได้เงิน
- เวลาในการประชุม ผู้เข้าประชุมมาประชุมล่าช้า ควรปรับเปลี่ยนเป็นนัดเวลาประชุมก่อนเวลาประชุมประมาณ 30 นาทีถึง 1 ชั่วโมง
- ทีมงานวิจัยควรเป็นคนในพื้นที่ เพราะคุ้นเคยรู้จักสถานที่, ชาวบ้าน และไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง
- กลุ่มคนที่ร่วมจัดเวที ควรเลือกบุคคลที่มีความสนใจ มีความเสียสละพร้อมที่จะทำงานเพื่อสังคม
- ทีมงานวิจัยอย่างน้อย 1 คน ควรจบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือมีความรู้ในการทำวิจัย เพื่อสะดวกในการเขียนรายงานวิจัย

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของโครงการ "การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮโดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" มี 2 ประการ คือ

ประการแรก เพื่อศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน สภาพการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ

ประการที่สอง เพื่อศึกษากระบวนการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ ควรจะเป็นอย่างไร

ผลการวิจัยครั้งนี้ จำแนกออกเป็น 4 ตอน ตอนแรก เป็นข้อมูลพื้นฐานสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ตอนที่ 2 วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค ตอนที่ 3 หากกระบวนการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ ตอนที่ 4 สรุปตัวบ่งชี้ความสำเร็จของกระบวนการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮโดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ

ตอนที่ 1 สรุปข้อมูลพื้นฐาน สภาพความเป็นอยู่ของชุมชน

เทศบาลตำบลช่อแฮ มี 10 หมู่บ้าน ใน 2 ตำบล คือ ตำบลป่าแดง มี 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 2 บางส่วนและหมู่ 3, ตำบลช่อแฮ มี 8 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านม้งหมู่ 1, บ้านพันเชิง หมู่ 2 และหมู่ 3, บ้านธรรมเมืองหมู่ 4, บ้านต้นไคร้ หมู่ 5, บ้านโน หมู่ 6, บ้านปง หมู่ 7 และบ้านทุ่งส่วย หมู่ 10 มีประชากร 8,795 คน เป็น ชาย 4,225 คน, หญิง 4,571 คน เดิมเทศบาลตำบลช่อแฮ เป็นสุขาภิบาลช่อแฮ ต่อมายกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลช่อแฮ พ.ศ. 2542

เทศบาลตำบลช่อแฮ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดแพร่ ประมาณ 8 กิโลเมตร เส้นทางคมนาคมติดต่อภายนอก ใช้ทางรถยนต์ที่สำคัญ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1022 สายแพร่-ช่อแฮ และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1101 สายป่าแดง-ทุ่งไผ่ และมีถนนเส้นทางภายในหมู่บ้าน เชื่อมติดต่อกันทุกหมู่บ้าน มีสภาพการเป็นอยู่ ทั้งด้านสภาพภูมิอากาศ สภาพพื้นที่ สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ที่เอื้อต่อการดำรงชีพเป็นอย่างมาก มีพื้นที่สำหรับการเกษตร พืชสวน พืชไร่ สภาพการเป็นอยู่ในลักษณะสังคมชนบทกึ่งสังคมเมือง ประชาชนมีความพร้อมใน

การร่วมมือร่วมใจพัฒนาสาธารณสมบัติจึงมีศักยภาพพอเพียง ที่จะทำงานเพื่อส่วนรวมหรือเป็นหมู่คณะ

ด้านวัฒนธรรมและประเพณี แบ่งออกเป็น วัฒนธรรมและประเพณีที่ควรรักษา เช่น ประเพณีดาบอย, ประเพณีกินสลากหรือสลากภัต, ประเพณีกินสลากข้าวหม้อ, ประเพณีสืบชะตา, ประเพณีบูชาข้าว, ประเพณีบูชาท้าวทั้งสี่,

วัฒนธรรมและประเพณีที่เปลี่ยนไปหรือขาดการสืบทอดได้แก่การเทศน์ธรรมมหาวิบาก, การทำขนมงานศพ, การทำขนมปาด, ซอ, สะล้อ, ค่าว ประเพณีการเล่นของเด็ก เช่น การเล่นอุ้มลิ้, การเล่นผัดหม้อข้าวหุง, การเล่นลับลิ้ตีกะโหล่ง, การเล่นหมาไข่เต่า, การเล่นอีต๊ก, การเล่นซี้แนด

สภาพปัญหาของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ ปัญหาหลักคือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ประชากรประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก ทำให้เกิดการว่างงานในช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยว ปัญหาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด(ยาบ้า), ปัญหาโรคไข้เลือดออกกระบาด, ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคฉี่หนู, ปัญหาโรคในช่องปาก, ปัญหาด้านคมนาคม สภาพถนนส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรังและรกร้างที่เสื่อมสภาพ

ด้านสภาพการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวรอบบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮหลายแห่งที่ขึ้นชื่อและน่าท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยววัดพระธาตุช่อแฮแล้ว สามารถเยี่ยมชมบริเวณใกล้เคียงได้อีก ดังนี้ ด้านโบราณสถานและโบราณวัตถุ เช่น วัดพระธาตุจอมแจ้ง, พระธาตุดอยเล็ง, ด้านวัฒนธรรมประเพณี เช่น ประเพณีกินสลากข้าวหม้อ, ประเพณีตานสลักก้วย, ประเพณีเทศน์มหาชาติ, ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ, ประเพณีงานไหว้พระธาตุช่อแฮเมืองแพร่แห่งดวง, ประเพณีสงกรานต์, ประเพณีเข้าพรรษา, ประเพณีสืบชะตา, ประเพณีบูชาท้าวทั้งสี่, ประเพณีบวชนาค, ประเพณีขึ้นบ้านใหม่, ประเพณีลงผีปู่ย่า, ประเพณีด้านการทำมาหากิน การทำสวนเมี่ยง, การทำผ้าตันมือ, ดินแดนแห่งลางสาหวาน, ชมพุ่มะเมียว ด้านธรรมชาติ เช่น สวนรุกขชาติช่อแฮ, น้ำตกเชิงทอง, เต่าปูลูที่บ้านนาตอง

จากการวิจัยสรุปได้ว่า คนในชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ มีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยว ภายในวัดพระธาตุช่อแฮ, สวนรุกขชาติช่อแฮ, ลานร้านค้า โดยการมีส่วนร่วม พัฒนาเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนคิดแก้ไขปัญหาของตนเองได้

ซึ่งมาจากการกระตุ้น ให้แสดงความคิดเห็น ความต้องการออกมา เพื่อค้นหาความจริงดังกล่าว ตัวแทนชาวบ้านในชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ จำนวน 60 คน จึงแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวัดพระธาตุช่อแฮ,กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ,กลุ่มลานร้านค้า และร่วมกันศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของหมู่บ้านตนเอง กระบวนการจัดการท่องเที่ยว โดยจัดกิจกรรมต่างๆแบ่งออกเป็น 2 ระยะ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน,ปัญหาและอุปสรรค

สรุปได้ว่า จุดอ่อนของวัดพระธาตุช่อแฮ คือ มีสถานที่ทั้งขยะไม่เพียงพอ ขาดพนักงานดูแลรักษาบริเวณห้องน้ำ ห้องสุขา ขาดข้อมูลสารสนเทศ เช่นป้ายชี้บอกสถานที่ต่างๆภายในวัด ป้ายประชาสัมพันธ์วัด ขาดการประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ,หนังสือประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ

จุดอ่อนของลานร้านค้า ไม่มีที่นั่งพักสำหรับนักท่องเที่ยว,แม่ค้าขายสินค้าตัดราคากันเอง ไม่ช่วยกันรักษาความสะอาด ไฟฟ้าไม่สว่าง ถึงขยะมีไม่เพียงพอ ไม่มีสวนหย่อมที่สวยงามเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมานั่งพัก

จุดอ่อนของสวนรุกขชาติช่อแฮ สถานที่ทุรตโรคม เช่นถนน ร้ว ประตูทางเข้า สวนหย่อม ขาดการเอาใจใส่ดูแล รายชื่อพันธุ์ไม้ที่ติดต้นไม้มีนามาพันธุ์ข้าวตูด หลุดหายไป

จุดแข็งของวัดพระธาตุช่อแฮ เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่ บริเวณกว้างขวาง สะอาด ไม่มีเสียงรบกวนจากแหล่งอบายมุข เป็นแหล่งศึกษาพระธรรมวินัยของพระภิกษุสงฆ์ เจ้าอาวาสเป็นนักพัฒนา มีจุดบริการ เครื่องสักระให้นักท่องเที่ยวมาอย่างสะดวกสบายมีสถานที่จอดรถกว้างขวาง มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น ประเพณีกินสลาก ข้าวหม้อ ประเพณีไหว้พระธาตุช่อแฮ เมืองแพร่แห่งดงหลวง เป็นวัดที่มีความสำคัญคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่

จุดแข็งของลานร้านค้า มีอาคารร้านค้าที่ถาวร,มีการจัดวางสินค้าเป็นระเบียบ,มีศูนย์เศรษฐกิจชุมชนของจังหวัด และสถานที่สร้างรายได้กับชุมชน

จุดแข็งของสวนรุกขชาติช่อแฮ เป็นสวนพันธุ์ไม้นานาพันธุ์กว่า 1,000 ชนิด เป็นแหล่งศึกษาพันธุ์ไม้ของนักเรียน,นักศึกษา,เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ขององค์กรต่างๆ

จากจุดอ่อนดังกล่าว จึงเป็นอุปสรรคปัญหาของการท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวแล้วควรจะได้ความรู้จากสถานที่ดังกล่าวให้คุ้มค่า คุ้มเวลาและการเดินทางมาเที่ยว

ตอนที่ 3 หากกระบวนการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ

สรุปได้ว่า กระบวนการจัดการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยววัดพระธาตุช่อแฮมากขึ้นนั้น จะต้องทำการประชาสัมพันธ์ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ, สวนรุกขชาติช่อแฮ และลานร้านค้า ให้สวยงาม และจัดตั้งชมรมขึ้น เพื่อหาแนวร่วมในการช่วยกันวางแผนพัฒนาเชิงศึกษาฐานกระบวนการ,รูปแบบการให้บริการ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ รูปแบบการจัดการบริเวณทั้งหมด สะอาด สะดวก สวยงาม เพื่อนำมาปรับปรุงในการจัดการท่องเที่ยวกับวัดพระธาตุช่อแฮ ที่ วัดญาณสังวราราม, สวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรีและวัดพระธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 4 สรุปตัวบ่งชี้ความสำเร็จของกระบวนการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮโดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ

สรุปข้อมูลจากการศึกษาฐานและหารูปแบบการจัดการมาปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ,ลานร้านค้าและสวนรุกขชาติช่อแฮ ดังนี้

กลุ่มวัดพระธาตุช่อแฮ นำเสนอและจัดทำ 6 โครงการคือ

โครงการที่ 1 จัดทำแผนผังและป้ายบอกอาคารสถานที่ของวัดพระธาตุช่อแฮ ผลที่ได้ ทำป้ายชื่อบันได 5 จุด ได้แก่ บันไดสระอ้ายก้อม,บันไดนาค,บันไดสิงห์,บันไดกุมภภัณฑ์,บันไดนาคขด,ทำป้ายชี้บอกสถานที่สำคัญ จำนวน 5 แห่ง,ป้ายพระนาคปรก,ป้ายศาลาโถง,ป้ายกุฏิ, ทำป้ายชื่อซุ้มประตูลงหินแกรนิต 3 ซุ้มได้แก่ซุ้มสวัสดิภาพ ซุ้มศรีวิชัย, ซุ้มช่อแฮศรีเมือง ทำแผ่นพับประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ 10,000 ฉบับ,ทำป้ายประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ,พระเจ้าทันใจลงหินแกรนิตทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ,ทำป้ายนิทรรศการสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่

โครงการที่ 2 ทำหลุมบำบัดน้ำเสียวัดพระธาตุช่อแฮ ผลที่ได้ ได้จัดทำหลุมบำบัดน้ำเสียกว้าง 4 เมตร ยาว 4 เมตร ลึก 2 เมตร จำนวน 1 จุด เพื่อแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกกระบาดและสร้างสภาวะสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

โครงการที่ 3 โครงการวาดภาพพุทธประวัติ ด้านานพระธาตุช่อแฮและ ภาพประเพณีท้องถิ่น ได้วางแผนระยะยาวเนื่องจากวัดพระธาตุช่อแฮ เป็นวัดที่กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน การจัดทำต้องขออนุญาตจากกรมศิลปากรเสียก่อน

โครงการที่ 4 การปลูกต้นไม้และการจัดทำสวนหย่อมบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ ผลที่ได้ ได้จัดทำสวนหย่อมรอบบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮและประตูเข้าวัดอย่างสวยงาม

โครงการที่ 5 ทำป้ายบอกระยะทาง ผลที่ได้ ได้ทำป้ายชี้บอกระยะทางจำนวน 30 ป้าย ติดตามสถานที่ต่างๆในเขตอำเภอเมืองแพร่

โครงการที่ 6 การดูแลรักษาความสะอาดห้องน้ำ/ห้องสุขา ผลที่ได้ ได้แบ่งหน้าที่จัดเวรให้กับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลวัดพระธาตุช่อแฮดูแล และทำความสะอาดห้องน้ำและห้องสุขาด้านบน พระธาตุช่อแฮ ส่วนด้านล่างได้ประมูลให้เอกชนดูแลและเก็บค่าบริการ

กลุ่มลานร้านค้า เสนอและจัดทำรูปแบบของการท่องเที่ยว พร้อมจัดทำ 4 โครงการสรุปได้ดังนี้

โครงการที่ 1 จัดหม้านินฮ่อนหรือที่นั่งให้นักท่องเที่ยวพักผ่อน ผลที่ได้ ได้ม้านั่งนินฮ่อน 4 ชุดและที่ได้ต้นไม้ 3 จุด

โครงการที่ 2 จัดทำสวนหย่อมลานร้านค้า ผลที่ได้ ได้สวนหย่อม จำนวน 3 จุด บริเวณใต้ต้นไม้และหน้าร้านค้า

โครงการที่ 3 โครงการร้านค้าสวย ปลอดภัย ผลที่ได้ ได้ถึงขยะโดยเทศบาลตำบลช่อแฮจัดสรรให้ 20 ที่ และนำไปตั้งบริเวณลานร้านค้า

โครงการที่ 4 การพัฒนาและปรับปรุงแสงสว่างลานร้านค้า ผลที่ได้ ได้ปรับปรุงซ่อมแซมไฟฟ้าบริเวณลานร้านค้า

กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ ได้เสนอและจัดรูปแบบการท่องเที่ยวโดยจัดทำ 5 โครงการสรุปได้ดังนี้

โครงการที่ 1 เปลี่ยนเสาป้ายชื่อสวนรุกขชาติช่อแฮ จำนวน 2 ต้น พร้อมทาสีใหม่ ทำประตูทางเข้าสวนรุกขชาติด้านหน้า ผลที่ได้ ได้ประตูทางเข้าใหม่ จำนวน 1 ที่ และทาสีป้ายชื่อสวนรุกขชาติ จำนวน 1 ป้าย

โครงการที่ 2 ปรับพื้นที่ จัดทำสวนหย่อมบริเวณสระน้ำ ผลที่ได้ ได้ปรับพื้นที่บริเวณทางเข้าสวนรุกขชาติ โดยใช้ดินถมจำนวน 50 คันรถ และทำสวนหย่อมบริเวณที่ปรับพื้นที่ พร้อมทั้งทำสวนหย่อมบริเวณสระน้ำและซ่อมแซมสระน้ำให้สามารถเก็บน้ำได้ ถมถนนทางเข้าด้านหน้า, จัดทำรั้วลวดหนามยาว 200 เมตร ด้านติดกับถนนวัดพระธาตุช่อแฮ

โครงการที่ 3 ต่อท่อน้ำรดต้นไม้ ผลที่ได้ ได้ท่อน้ำและสามารถใช้งานได้

โครงการที่ 4 จัดทำป้ายชื่อพันธุ์ไม้ ผลที่ได้ ได้ป้ายชื่อพันธุ์ไม้และชื่อวงศ์พันธุ์ไม้ จำนวน 300 ป้าย ติดตามต้นไม้ภายในสวนรุกขชาติช่อแฮ

โครงการที่ 5 พัฒนาสวนรุกขชาติช่อแฮ ผลที่ได้ สมาชิกภายในกลุ่มนัดมาทำความสะอาด แฉ้วถางหญ้า เดือนละ 2 ครั้ง ทำให้สวนรุกขชาติช่อแฮ สวยงามขึ้นกว่าเดิม

จากความตั้งใจทำงานของคณะวิจัยและตัวแทนของเทศบาลตำบลช่อแฮ จำนวน 60 คน ที่เป็นผู้ร่วมวิจัย ทำให้ประชาชนทั่วไปร่วมกันบริจาคสิ่งของและเงินจำนวน 260,885 บาท เพื่อร่วมจัดทำโครงการตามที่เสนอ คิดเป็นเงินประมาณ 370,000 บาท

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ของโครงการวิจัยสิ่งที่ได้นอกจากด้านวัตถุคือ ความเข้มแข็งของชุมชน ความสามารถในการคิด การทำและการแก้ปัญหา ชุมชนเกิดการแสวงหาแนวทางและกระบวนการเรียนรู้ในการวางแผนและบริหารจัดการกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนเกิดการเรียนรู้ระบบประชาธิปไตยในภาคปฏิบัติ เกิดการยอมรับ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ส่งผลให้ประเทศชาติได้ประชากรที่มีความรู้ในด้านประชาธิปไตยทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สร้างความเข้มแข็งกับระบบการเมืองในอนาคต ได้เครือข่ายความร่วมมือ

อภิปรายผล

งานวิจัย "การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮโดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ"เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ต้องอาศัยคนในชุมชนในจังหวัดร่วมมือร่วมใจกันจัดทำในลักษณะพหุภาคี เนื่องจากวัดพระธาตุช่อแฮเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและนำรายได้สู่จังหวัดแพร่ ซึ่งได้รับความร่วมมือทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน หลังจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมจัดเวที จำนวน 60 คน ได้เสนอ รูปแบบกระบวนการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ ว่าควรจะเป็นในลักษณะพหุภาคี ประสานความร่วมมือซึ่งกันและกัน ชุมชนเข้มแข็ง เสียสละร่วมมือร่วมใจในการแสดงความคิดเห็นและการทำงานอย่างจริงจัง เจ้าอาวาสวัดพระธาตุช่อแฮ มีวิทัศน์กว้างไกล

สุดท้ายความคาดหวัง ความต้องการของนักวิจัย ทีมวิจัยก็เป็นไปตามความต้องการ คือ

- ได้ปรับปรุงวัดพระธาตุช่อแฮ,ลานร้านค้า,สวนรุกขชาติช่อแฮให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม เป็นที่ประทับใจเมื่อนักท่องเที่ยวได้มาเยี่ยมชม จำนวน 13 โครงการ

- ได้เครือข่ายความร่วมมือ, การช่วยเหลือในการจัดการท่องเที่ยวระหว่างภาครัฐและเอกชน, ประชาชน ตลอดจนความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างของวัด และเกิดการพึ่งพาเกื้อกูลระหว่างวัดกับองค์กรต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ได้จัดสรรงบประมาณให้ 30,000 บาท จัดทำหนังสือประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ, จัดทำโครงการพัฒนาวัดพระธาตุช่อแฮสวนรุกขชาติช่อแฮ เสนอสภาพัฒน์, ร่วมจัดงานไหว้พระธาตุช่อแฮ เมืองแพร่แห่งดวงหลางฯ เทศบาลตำบลช่อแฮช่วยจัดระเบียบบริเวณร้านค้าที่ขายค้าสินค้าบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮให้เป็นสัดส่วน โดยจัดสรรงบประมาณ สร้างร้านค้าให้เป็นเงิน 860,000 บาท, บริจาคถังขยะ 20 ที่, ของบประมาณสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 2 ในการประชาสัมพันธ์จัดงานไหว้พระธาตุช่อแฮ เมืองแพร่แห่งดวงหลาง, และกลุ่มนักท่องเที่ยวในจังหวัดและต่างจังหวัด บริจาคเงินสมทบในการทำโครงการต่างๆ จำนวน 13 โครงการ ของกลุ่มชาวบ้านในโครงการวิจัยการจัดการท่องเที่ยววัดพระธาตุช่อแฮ จำนวน 260,885 บาท วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ นำยุวกาชาดพัฒนาชุมชน มาพัฒนาวัดพระธาตุช่อแฮและสวนรุกขชาติช่อแฮ จำนวน 41 คน คุณศรีศักดิ์ วัฒนสมบัติ บริจาคหินแกรนิต 30,000 บาท ฯลฯ

จากการได้จัดเวทีการแสดงความคิดเห็นสนทนากลุ่มต่างๆ ทำให้เกิดความไว้วางใจวัดพระธาตุช่อแฮ และมาใช้บริการวัด เช่น สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์ ขอใช้สถานที่ประชุมคณะวิจัยโครงการของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค, คณะกรรมการสตรีอำเภอเมืองแพร่ ใช้สถานที่อบรมของกลุ่มสตรี, วิทยาลัยนาคแพร่ ใช้สถานที่เป็นที่อบรมของสามเณร, สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแพร่ ใช้สถานที่อบรมพระภิกษุสามเณร, เป็นสถานที่ศึกษาโบราณสถานโบราณวัตถุของนักเรียนฯลฯ

- ได้ข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่
- ชุมชนเกิดการแสวงหาแนวทางและกระบวนการเรียนรู้ในการวางแผนและบริหารจัดการกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- ชุมชนเกิดการเรียนรู้ระบบประชาธิปไตยในภาคปฏิบัติ เกิดการยอมรับ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ส่งผลให้ประเทศชาติได้ประชากรที่มีความรู้ในด้านประชาธิปไตยทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สร้างความเข้มแข็งกับระบบการเมืองในอนาคต
- ชุมชนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ เช่น ร่วมกันพัฒนาสวนรุกขชาติช่อแฮ, ไม่มีขโมยในหมู่บ้าน, มาร่วมงานประเพณีต่างๆ มากขึ้นกว่าเดิม

- ลดปัญหาช่องว่างระหว่างวัย ระหว่างผู้ใหญ่กับวัยรุ่น เรียนรู้วิธีการอยู่ร่วมกัน การแสดงความคิดเห็นที่ยืดหยุ่นเข้าหาซึ่งกันและกัน

- สร้างเยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่มั่วสุมยาเสพติดให้โทษ

ผลจากการศึกษาวิจัย มีความสอดคล้องเชื่อมโยง กับทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน, แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนและการพัฒนาอย่างยั่งยืน, ทฤษฎีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) และทฤษฎีการบริหารของ AIC เพราะเป็นการทำงานโดยชุมชนและเพื่อชุมชน โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิธีการจัดการกับปัญหา วิธีการทำงานเป็นทีม

ข้อเท็จจริงบางประการที่เกี่ยวกับประเด็นวิจัยที่พบจากการวิจัย

พบว่า การทำงานเพื่อสังคมทุกอย่าง (ที่ไม่มีเงินตอบแทน) มนุษย์จะทำงานได้ดี คือร่วมประชุมร่วมทำงานได้นั้น

- ต้องมีความพร้อมทั้งด้านฐานะและการเงิน

- ถ้าฐานะการเงินไม่พร้อมที่จะทำเพื่อสังคม บุคคลนั้นมีอุดมการณ์อันมุ่งมั่น ซึ่งจะพบเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น

- การทำงานเพื่อสังคมโดยไม่มีเงินตอบแทน ผู้นำกลุ่มต้องมีศิลปะในการพูดโน้มน้าวจิตใจให้คล้อยตามในการมาทำงานร่วมกัน

- ความเกรงใจในผู้มีอิทธิพล, ผู้นำชุมชนยังมีอยู่ในสังคมไทย

- ผู้นำชุมชนยังมีบทบาทสำคัญในการชี้แนะ

การเรียนรู้ของทีมวิจัย ศักยภาพที่เพิ่มขึ้น

- การเรียนรู้การทำงานในระบบกลุ่มหรือทีมงาน มีความอดทน เสียสละเพิ่มขึ้น ความรู้ในวิชาการกับการปฏิบัติจริงนั้นแตกต่างกันต้องปรับตัวเข้าหาซึ่งกันและกัน

- มีความรู้ในการวางแผนและการประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ

- การวิจัยเชิงพัฒนาเป็นแนวทางที่ดีในการที่จะฝึกให้ชุมชนมีส่วนร่วม สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และเหมาะสมในการที่จะฝึกให้ประชากรของประเทศเป็นนักประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ เพราะลักษณะของการจัดเวทีประชุมจะเป็นเวทีที่ฝึกให้ชาวบ้านคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นด้วยตนเอง

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวของวัดพระธาตุช่อแฮ

ผลกระทบในแง่บวก

- 1.ระบบเศรษฐกิจดีขึ้นในหมู่บ้าน ชาวบ้านมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตในหมู่บ้าน
จำหน่ายของที่ระลึกและขายอาหาร เครื่องดื่ม ให้นักท่องเที่ยว
- 2.เกิดการพัฒนาลิขสิทธิ์สินค้าที่นำมาจำหน่าย เกิดการแข่งขันในกลุ่มผู้ค้าเพื่อ
ต้องการจำหน่ายสินค้าได้มาก จึงพัฒนารูปแบบ คุณภาพให้ดีขึ้นกว่าเดิม เช่น การพัฒนาข้าว
แต่น จากทำข้าวแต่นธรรมดาเป็นข้าวแต่นสมุนไพร ฯลฯ
- 3.ชาวบ้านตื่นตัวที่จะมาพัฒนาวัดพระธาตุช่อแฮเพราะเห็นนักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้น
เกิดความรักและหวงแหน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของอยากทำวัดให้ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อวัดมีกิจกรรม
พัฒนา ก็มาช่วยกันมากขึ้นกว่าเดิม
- 4.เกิดการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มร้านค้า จัดระบบร้านค้าภายในบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ
ให้ดีขึ้น กลุ่มวัดพระธาตุช่อแฮ กลุ่มสวนรุกขชาติช่อแฮ
5. จังหวัดแพร่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ เทศบาลตำบลช่อแฮ เห็นความสำคัญ
ของการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ ได้สนับสนุนงบประมาณในการช่วยเหลือพัฒนา
6. ทำให้การบริหารจัดการวัดเป็นระบบมากยิ่งขึ้น เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวหรือ
ผู้แสวงบุญ
- 7.บุคลากรในวัดมีขวัญและกำลังใจที่จะทำงานเพื่อวัดและพระพุทธศาสนาอย่างเต็ม
กำลังความสามารถ

ผลกระทบในแง่ลบ

1. นักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนมาก ทำให้เกิดการพลุกพล่าน ไม่มีความสงบเยือก
เย็นภายในบริเวณวัด
2. ชาวบ้านต้องระมัดระวังในการใช้รถใช้ถนน รวมทั้งเด็กๆ ที่จะข้ามถนนเนื่องจากมีรถ
นักท่องเที่ยวจำนวนมาก
3. วัดต้องเพิ่มความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวและสิ่งของภายในวัด โดยได้จ้างเจ้าหน้าที่
และ รปภ.เพิ่มขึ้น
4. วิถีชีวิตชาวบ้านเปลี่ยนไปจากเดิม ในด้านการแต่งกาย เพราะได้เห็นการแต่งกาย
ของนักท่องเที่ยวที่สวยงาม ทันสมัย จึงเกิดการเลียนแบบ

5. วัดจะต้องเพิ่มการหาทุนปัจจัยในการพัฒนาทุกด้าน เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวทั่วไป ด้วยเงินบริจาค หรืองบประมาณจากทางราชการทุกวิถีทาง

6. เกิดการหยิบฉวยโอกาสชาวบ้านบางกลุ่ม ที่มาขายของในเทศกาลวันสำคัญๆ แล้ว มาสร้างคามยุ่งยาก วุ่นวาย ไม่เป็นระเบียบในการตั้งร้านค้า แผงลอย ไม่สนใจความเป็นระเบียบเรียบร้อย คิดอยากจะขายของอย่างเดียว พอหมดเทศกาลวันสำคัญก็หยุดขาย

7. ห้องสุขา ลานจอดรถ ศาลาพักผ่อน ม้านั่งไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

8. วัดต้องจ้างคนทำความสะอาดบริเวณวัดเพิ่มขึ้น จากกลุ่มวัดพระธาตุซ่อแฮที่เคยมาช่วยเหลือโดยแบ่งหน้าที่กัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อการนำไปใช้

ผลจากการวิจัยช่วยให้ค้นพบทั้งที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน ความต้องการของชุมชน เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการท่องเที่ยววัดพระธาตุซ่อแฮ และการจัดการกับการท่องเที่ยวแหล่งอื่นๆควรนำผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไปใช้ดังนี้

1.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 2 ควรส่งเสริม

- ด้านการประชาสัมพันธ์เช่น จัดทำป้ายบอกระยะทางไปวัดพระธาตุซ่อแฮ,ป้าย

ตู้ไฟประวัติวัดพระธาตุซ่อแฮ,ป้ายสถานที่สำคัญในวัดพระธาตุซ่อแฮโดยตรง ไม่ต้องผ่านจังหวัด หรือถ้าจะผ่านจังหวัดควรระบุในหนังสือให้ชัดเจนว่าทำป้ายสำหรับวัดพระธาตุซ่อแฮ และจัดการประชาสัมพันธ์ทางหนังสือพิมพ์ เนื่องจากวารสารของการท่องเที่ยวยังไม่ครอบคลุมในระดับภาคเหนือ

- การจัดงาน"ไหว้พระธาตุซ่อแฮเมืองแพร่แห่งทุ่งหลวง"การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรร่วมวางแผนกับเทศบาลตำบลซ่อแฮ หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในการจัดงานให้ยิ่งใหญ่และมีการประชาสัมพันธ์ในระดับประเทศ เนื่องจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความรู้และประสบการณ์,ความชำนาญในด้านการประชาสัมพันธ์และการจัดงานให้เป็นที่สนใจกับบุคคลทั่วไป

2.จังหวัดแพร่ ควรจัดทำงานประเพณี"ไหว้พระธาตุซ่อแฮเมืองแพร่แห่งทุ่งหลวง"ร่วมกับอำเภอเมืองแพร่และเทศบาลตำบลซ่อแฮ ในลักษณะของงานในระดับจังหวัด จะทำให้งานยิ่งใหญ่ขึ้นเป็นการประชาสัมพันธ์วัดพระธาตุซ่อแฮอีกแนวทางหนึ่ง

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่และเทศบาลตำบลช่อแฮควรจัดตั้งงบประมาณการประชาสัมพันธ์,การจัดงานและการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ดีขึ้นตามความเหมาะสม

4. สำนักงานบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 13 กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา,ปรับปรุงสวนรุกขชาติช่อแฮให้ดีขึ้น ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหรือออกกำลังกายประชาชนและนักท่องเที่ยวอย่างจริงจังและไม่ควรให้หัวหน้าสวนรุกขชาติช่อแฮรับผิดชอบงานหลายแห่ง หากสำนักงานบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 13 กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ไม่สามารถบริหารจัดการได้ควรคืนสวนรุกขชาติช่อแฮให้กับทางวัดพระธาตุช่อแฮ เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเอง ทั้งนี้เพื่อให้สวนรุกขชาติช่อแฮสวยงามกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

5. เทศบาลตำบลช่อแฮ ควรประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการดูแลพัฒนาปรับปรุงวัด,สวนรุกขชาติช่อแฮ,ลานร้านค้า

6. ให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการท่องเที่ยว และปลูกฝังให้ชุมชนมีส่วนร่วม,เป็นเจ้าของวัดพระธาตุช่อแฮ

7. ควรส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วม หรือเป็นเจ้าภาพในการจัดภูมิทัศน์, ดูแลสวนหย่อม, ไม้ดอกไม้ประดับรอบวัดพระธาตุช่อแฮและบนลานวัดพระธาตุช่อแฮ

8. ควรส่งเสริมให้งานประเพณีที่เป็นแหล่งแรกของประเทศไทยที่มีขึ้นที่วัดพระธาตุช่อแฮ และได้จัดเป็นประจำทุกปี เช่น ประเพณีกั้นสลากข้าวหม้อ เป็นหลักสูตรท้องถิ่นให้นักเรียนได้ศึกษาเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนและเยาวชนรักและหวงแหนวัฒนธรรมท้องถิ่น ไม่ละทิ้งท้องถิ่นและพร้อมที่จะสืบสานและอนุรักษ์สืบไป

9. การวิจัยเชิงพัฒนาเป็นแนวทางที่ดีในการที่จะฝึกให้ชุมชนมีส่วนร่วม สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และเหมาะสมในการที่จะฝึกให้ประชากรของประเทศเป็นนักประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ เพราะลักษณะของการจัดเวทีประชุมจะเป็นเวทีที่ฝึกให้ชาวบ้านคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นด้วยตนเอง

10. สถานศึกษาในจังหวัดแพร่ ควรส่งเสริมให้นักเรียน,นักศึกษาได้มาทัศนศึกษาเรียนรู้ที่วัดพระธาตุช่อแฮ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียน,นักศึกษา เห็นความสำคัญของโบราณสถาน,โบราณวัตถุในจังหวัดแพร่ เกิดความรักในวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

11.สถานศึกษาในจังหวัดแพร่ ควรให้นักเรียนใช้สวนรุกขชาติช่อแฮ เป็นห้องเรียน ธรรมชาติ ในการศึกษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากของจริง

12.ควรมีการทำวิจัยต่อยอดในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณวัดพระธาตุช่อแฮและ วัฒนธรรมประเพณีในเทศบาลตำบลช่อแฮ เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยววัดพระธาตุช่อแฮแล้ว ได้ชมหรือมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีในหมู่บ้าน คุ่มค่ากับการได้เดินทาง

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการวิจัยและพัฒนา

ระดับบุคคล กลุ่มบุคคล ในระดับนี้ปัญหาที่เป็นอุปสรรค ได้แก่

-ความยากจนของชาวบ้าน หาเช้ากินค่ำ ไม่มีเวลาและไม่สนใจกับโครงการวิจัย แก้ไข โดยการประชาสัมพันธ์ ว่าการทำงานเพื่อสังคม แม้ไม่มีเงินเป็นค่าตอบแทนแต่ เป็นงานที่ได้บุญ ทุกคนมีความสำคัญต่อการวิจัย สร้างความภาคภูมิใจกับระดับบุคคลและกลุ่มบุคคล

- หัวหน้าโครงการและเลขาโครงการต้องมีความสนใจ เสียสละอย่างแท้จริง

ระดับชุมชน สังคม

- เนื่องจากโครงการวิจัยเป็นความต้องการของชุมชนและสังคม ในระดับนโยบายจึงไม่มีปัญหา

- เนื่องจากระดับนโยบายมีความเชื่อในเรื่องของการวิจัยและพัฒนาว่า เป็นการค้นหา คำตอบที่เกิดจากมีส่วนร่วมของชุมชนที่ร่วมกันคิด ร่วมกันทำและร่วมกันแก้ไขปัญหา จึงไม่มีปัญหาในระดับนโยบาย

บรรณานุกรม

- สถาบันวิจัยสังคม,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.เวทีผู้ถูกท่องเที่ยว เชียงใหม่ :โรงพิมพ์มิ่งเมือง
พ.ศ. 2538
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักนายกรัฐมนตรี.
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549.กรุงเทพ:
โรงพิมพ์คุรุสภา,2544.
- จารีรัตน์ ปรงแก้ว. เรียนรู้จากพันธู์ทิพย์ รามสูต การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม,
2540 และประสบการณ์ตรงร่วมกับเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านและ
พหุภาคีภาคอีสาน
- สุภางค์ จันทวานิช. วิธวิจัยเชิงคุณภาพ .พิมพ์ครั้งที่ 10 กรุงเทพ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545.
- สีลาภรณ์ นาคทรพรพ."การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ."การศึกษากับการวิจัยเพื่อ
อนาคตของประเทศไทย. กรุงเทพ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย,2539.
- ประกอบ ระกิติ. กระบวนการกลุ่ม.กรุงเทพ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก,
2523.
- ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์.การจัดการเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและการท่องเที่ยว.กรุงเทพ :
โครงการตำราลำดับ 40 ศูนย์บริการเอกสารวิชาการ คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2542.
- บุญเสริม ศรีทา.การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาในอำเภอเมือง
จังหวัดแพร่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,พ.ศ.2544.
- คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. วัฒนธรรมพัฒนาการทาง
ประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาจังหวัดแพร่.โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว,2543

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน

1. นายจักรกริช สมใจ บ้านเลขที่ 6/1 หมู่ 2 ตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ 2, หมู่ 3 ตำบลป่าแดง
2. พ่อใหญ่ห้วง ปลาลาศ บ้านเลขที่ 66 หมู่ 1 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ 1 ตำบลช่อแฮ
3. นางละเอียด ทนชัย โรงเรียนบ้านต้นไคร้ ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ 2, หมู่ 3 ตำบลช่อแฮ
4. นางมณฑา สุภาพ บ้านเลขที่ 145 หมู่ 4 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ 4 ตำบลช่อแฮ
5. พ่อหนานตา นาขวัญ อาจารย์วัดต้นไคร้ หมู่ 5 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง
จังหวัดแพร่
ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ 5 ตำบลช่อแฮ
6. นายอำพร ปัญญาพิทักษ์ บ้านเลขที่ 119/1 หมู่ 6 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ 6 ตำบลช่อแฮ
7. นายสนธิ ไพฑะฮุน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 7 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ให้ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน หมู่ 7 ตำบลช่อแฮ

ภาคผนวก

แบบสอบถามการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮโดยความร่วมมือของ
ชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ส่วนผู้กรอกแบบสำรวจ

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
สถานภาพ ☐ ชาวบ้าน ☐ ข้าราชการ ☐ นักศึกษา
☐ องค์กรเอกชน ☐ พระสงฆ์ ☐ อื่นๆ.....

นักท่องเที่ยวจาก ☐ จังหวัดแพร่ ☐ ต่างจังหวัด

แบบสอบถามชุดที่ 1 ประกอบไปด้วยคำถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 มีจำนวน 2 ข้อ ดังนี้

1.การจัดการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบวัดพระธาตุช่อแฮเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม

เหตุผล.....

2.ท่านเคยมาวัดพระธาตุช่อแฮหรือไม่(ถ้าเคยมาก็ครั้ง)ครั้งแรกและครั้งสุดท้ายแตกต่างกันหรือไม่(ถ้าแตกต่างดีขึ้นในด้านไหน).....

อยากให้วัดพัฒนาอะไรบ้าง.....

.....

ตอนที่ 2 ให้ประเมินตามคะแนนมากไปน้อยตามความเหมาะสม มีจำนวน 3 ข้อ

รายการ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
2.1 การปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ - สวนหย่อมรอบวัดสวยงาม - บริเวณลานวัดสะอาด - มีป้ายชี้บอกสถานที่ต่างๆภายในวัด - การเดินทางมาวัดมีป้ายบอกชี้ตามถนนสายช่อแฮ - ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด - มีป้ายนิเทศการสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ - ทราบประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ,พระเจ้าทันใจจากหินแกรนิตและแผ่นพับของ วัดพระธาตุช่อแฮ					

รายการ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
2.2สวนรุกขชาติช่อแฮ -บริเวณหน้าสวนรุกขชาติสะอาด,มีการตัดแต่งต้นไม้สวยงาม -มีประตู,ป้ายชื่อสวนรุกขชาติคงทนถาวร -มีป้ายชื่อบอกพันธุ์ไม้ 2.3 บริเวณลานร้านค้า -มีการจัดสวนหย่อมได้เหมาะสม สวยงาม -บริเวณร้านค้าสะอาด -จัดของภายในร้านเป็นระเบียบ -ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด -มาแล้วอยากซื้อสินค้าเป็นของที่ระลึก					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮโดยความร่วมมือของ
ชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ส่วนผู้กรอกแบบสำรวจ กลุ่มแม่ค้าที่ขายสินค้าบริเวณลานร้านค้า

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

แบบสอบถามชุดที่ 2 ประกอบไปด้วยคำถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 มีจำนวน 1 ข้อ ดังนี้

1.นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสถานที่บริเวณลานร้านค้าหรือไม่ทั้งความสะอาด สะดวก

☐ พอใจ ☐ ไม่พอใจ

ตอนที่ 2 ให้ประเมินตามคะแนนมากไปน้อยตามความเหมาะสม มีจำนวน 8 ข้อ

รายการ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1.การจัดระเบียบร้านค้า					
2.การจัดโซนแผงลอย					
3.ขอบเขตวางของหน้าร้าน					
4.การช่วยกันดูแลสวนหย่อม					
5.การช่วยกันดูแลความสะอาดบริเวณลานร้านค้า					
6.ถึงขยะมีเพียงพอ					
7.ปริมาณนักท่องเที่ยวมาซื้อสินค้าร้าน					
8.มีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

.....

จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากรตัวอย่าง กับการวัดความคิดเห็น และทัศนคติ ต่อการปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณวัดพระธาตุซอแฮ ปรากฏว่าการวัดระดับ ทัศนคติมีดังต่อไปนี้

ระดับของทัศนคติ	น้ำหนักคะแนน
ดีมากที่สุด	4.51 - 5.50
ดี	3.51 - 4.50
ปานกลาง	2.51 - 3.50
น้อย	1.51 - 2.50
มากที่สุด	1.00 - 1.50

มีวิธีการคำนวณดังต่อไปนี้

วิธีทำ

คะแนน (X)	X^2	ความถี่ (f)	fx	fx^2
5	25			
4	16			
3	9			
2	4			
1	1			
		$N = \sum f$	$\sum fx$	$\sum fx^2$

$$1. \quad \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยน้ำหนักทัศนคติ และความคิดเห็นที่ได้

$$2. \quad S = \frac{\sum n(\sum fx^2) - (\sum fx)^2}{N(N-1)}$$

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สามารถจะเป็นไปได้ของค่าเฉลี่ย

ตารางแจกแจงความถี่ของการประเมินความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดแพร่ และต่างจังหวัด ที่มีต่อการปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ สวนรุกขชาติ และลานร้านค้า

รายการ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
2.1 การปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ					
- สวนหย่อมรอบวัดสวยงาม	34	51	18	3	1
- บริเวณลานวัดสะอาด	35	55	15	2	0
- มีป้ายชี้บอกสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด	38	45	20	0	1
- การเดินทางมาวัดมีป้ายบอกชี้ตามถนน	42	41	22	2	0
- ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	26	54	22	4	1
- มีป้ายนิทรรศการสถานที่ท่องเที่ยว จ.แพร่	34	47	24	0	1
2.2 สวนรุกขชาติช่อแฮ					
- บริเวณหน้าสวนรุกขชาติสะอาด, มีการตัดแต่งต้นไม้สวยงาม	43	48	11	3	1
- ประดู, ป้ายชื่อสวนรุกขชาติคงทนถาวร	34	50	18	2	0
- มีป้ายชี้บอกพันธุ์ไม้	35	47	20	2	0
2.3 บริเวณลานร้านค้า					
- มีการจัดสวนหย่อมได้เหมาะสมสวยงาม	36	57	11	2	0
- บริเวณร้านค้าสะอาด	34	58	13	2	0
- จัดของภายในร้านเป็นระเบียบ	39	45	21	1	0
- ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	30	46	25	2	1
- เมื่อมาแล้วอยากซื้อสินค้าเป็นที่ระลึก	37	41	23	3	1

การปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุซ่อแอ

รายการ	X	S
- สวนหย่อมรอบวัดสวยงาม	4.07	0.83
- บริเวณลานวัดสะอาด	4.11	0.72
- มีป้ายชี้บอกสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด	4.03	1.04
- การเดินทางมาวัดมีป้ายบอกชี้ตามถนนสายซ่อแอ	1.11	0.81
- ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	3.94	0.83
- มีป้ายนิทรรศการสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่	4.03	0.88

สวนรุกขชาติซ่อแอ

รายการ	X	S
- บริเวณหน้าสวนรุกขชาติสะอาด, มีการตัดแต่งต้นไม้สวยงาม	4.22	0.82
- มีประตู, ป้ายชื่อสวนรุกขชาติคงทนถาวร	4.04	0.95
- มีป้ายชี้บอกพันธุ์ไม้	4.11	0.78

บริเวณลานร้านค้า

รายการ	X	S
- มีการจัดสวนหย่อมได้เหมาะสมสวยงาม	4.2	0.7
- บริเวณร้านค้าสะอาด	4.17	0.7
- จัดของภายในร้านเป็นระเบียบ	4.15	0.77
- ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	3.98	0.82
- เมื่อมาแล้วอยากซื้อสินค้าเป็นที่ระลึก	4.05	0.88

ตารางแจกแจงความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีต่อการปรับปรุงบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ

รายการ/ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- สวนหย่อมรอบวัดสวยงาม	34	51	18	3	1

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	34	170	850
4	16	51	204	816
3	9	18	54	162
2	4	3	6	12
1	1	1	1	1
		107	435	1841

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- บริเวณลานวัดสะอาด	35	55	15	2	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	35	175	875
4	16	55	220	880
3	9	15	45	135
2	4	2	4	8
1	1	0	0	0
		107	444	1898

รายการ/ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- มีป้ายขึ้นบอกลานี่ต่าง ๆ ภายในวัด	38	45	20	0	1

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	38	190	950
4	16	45	180	720
3	9	20	60	180
2	4	0	0	0
1	1	1	1	1
		104	431	1851

รายการ/ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- การเดินทางมาวัดมีป้ายบอกชี้ ตามถนนสายข้อแสด	42	41	22	2	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	42	210	1050
4	16	41	164	656
3	9	22	66	198
2	4	2	4	8
1	1	0	0	0
		107	444	1912

รายการ/ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- ห้องน้ำ/ห้องสุขาสะอาด	26	54	22	4	1

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	26	130	650
4	16	54	216	864
3	9	22	66	198
2	4	4	8	16
1	1	1	1	1
		107	421	1729

รายการ/ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- มีป้ายนิเทศการสถานที่	34	47	24	0	1
ท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่					

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	34	170	850
4	16	47	188	752
3	9	24	72	216
2	4	0	0	0
1	1	1	1	1
		106	431	1819

ตารางแจกแจงความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีต่อการปรับปรุงบริเวณสวนรุกขชาติช่อแฮ

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- บริเวณหน้าสวนรุกขชาติสะอาด, มีการจัดแต่งต้นไม้สวยงาม	43	48	11	3	1

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	43	215	1075
4	16	48	192	768
3	9	11	33	99
2	4	3	6	12
1	1	1	1	1
		106	447	1955

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- มีประตู, ป้ายชื่อสวนรุกขชาติ	34	50	18	2	0
กททนถาวร					

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	34	170	850
4	16	50	200	800
3	9	18	54	162
2	4	2	4	8
1	1	0	0	0
		104	428	1820

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- มีป้ายชื่อบอกพันธุ์ไม้	35	47	20	2	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	35	175	875
4	16	47	188	752
3	9	20	60	180
2	4	2	4	8
1	1	0	0	0
		104	427	1815

ตารางแจกแจงความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีต่อการปรับปรุงบริเวณลานร้านค้า

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- มีการจัดสวนหย่อมได้เหมาะสม	36	57	11	2	0
สวยงาม					

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	36	180	900
4	16	57	228	912
3	9	11	33	99
2	4	2	4	8
1	1	0	0	0
		106	445	1919

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- บริเวณร้านค้าสะอาด	34	58	13	2	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	34	170	850
4	16	58	232	928
3	9	13	39	117
2	4	2	4	8
1	1	0	0	0
		107	445	1903

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- จัดของภายในร้านเป็นระเบียบ	39	45	21	1	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	39	195	975
4	16	45	180	720
3	9	21	63	189
2	4	1	2	4
1	1	0	0	0
		106	440	1888

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- ห้องน้ำ/ ห้องสุขาสะอาด	30	46	25	2	1

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	30	150	750
4	16	46	184	736
3	9	25	75	225
2	4	2	4	8
1	1	1	1	1
		104	414	1720

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
- เมื่อมาแล้วอยากซื้อสินค้า เป็นที่ระลึก	37	41	23	3	1

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	37	185	925
4	16	41	164	656
3	9	23	69	207
2	4	3	6	12
1	1	1	1	1
		105	425	1801

แบบสอบถามกลุ่มแม่ค้าที่ขายสินค้าบริเวณร้านค้าวัดพระธาตุข้อแสดจำนวน 20 ชุด มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

เพศ ชาย 3 คน
หญิง 17 คน

แบบสอบถาม ประกอบไปด้วยคำถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 มีจำนวน 1 ข้อ ตอนที่ 2 มีจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 1 สอบถามความพึงพอใจดังนี้

1. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสถานที่บริเวณลานร้านค้าหรือไม่ ทั้งความสะอาด สะดวก
จำนวน 20 คน

มีความพึงพอใจ 18 คน

ไม่พึงพอใจ 2 คน

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจในการจัดระเบียบของลานร้านค้าตามคะแนนมากไปหาน้อย

รายการ	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. การจัดระเบียบลานร้านค้า	8	5	7	0	0
2. การจัดโซนแผงลอย	7	2	6	5	0
3. ขอบเขตการวางของหน้าร้าน	9	4	5	0	2
4. การช่วยกันดูแลสวนหย่อม	8	4	8	0	0
5. การช่วยกันดูแลความสะอาดบริเวณลาน	7	3	9	1	0
6. ถึงขยะมีเพียงพอ	10	6	2	2	0
7. นักท่องเที่ยวมาซื้อสินค้าในร้านเพิ่มขึ้น	2	2	10	4	2
8. มีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากเดิม	1	1	3	10	5

ตารางแจกแจงความคิดเห็นของกลุ่มแม่ค้าบริเวณลานร้านค้าที่มีต่อการปรับปรุงลานร้านค้า

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
1. การจัดระเบียบลานร้านค้า	8	5	7	0	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	8	40	200
4	16	5	20	80
3	9	7	21	63
2	4	0	0	0
1	1	0	0	0
		20	81	343

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
2. การจัดโซนแผงลอย	7	2	6	5	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	7	35	175
4	16	2	8	32
3	9	6	18	54
2	4	5	10	20
1	1	0	0	0
		20	71	281

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
3. ขอบเขตการวางของหน้าร้าน	9	4	5	0	2

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	9	45	225
4	16	4	16	64
3	9	5	15	45
2	4	0	0	0
1	1	2	2	2
		20	78	336

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
4. การช่วยกันดูแลสวนหย่อม	8	4	8	0	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	8	40	200
4	16	4	16	64
3	9	8	24	72
2	4	0	0	0
1	1	0	0	0
		20	80	336

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
5. การช่วยกันดูแลความสะอาด บริเวณลานร้านค้า	7	3	9	1	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	7	35	175
4	16	3	12	48
3	9	9	27	81
2	4	1	2	4
1	1	0	0	0
		20	76	308

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
6. ดึงขยะมีเพียงพอ	10	6	2	2	0

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	10	50	250
4	16	6	24	96
3	9	2	6	18
2	4	2	4	8
1	1	0	0	0
		20	84	372

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
7. นักท่องเที่ยวมาซื้อสินค้า ในร้านเพิ่มขึ้น	2	2	10	4	2

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	2	10	50
4	16	2	8	32
3	9	10	30	90
2	4	4	8	16
1	1	2	2	2
		20	58	190

รายการ/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
8. มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม	1	1	3	10	5

X	X ²	f	fx	fx ²
5	25	1	5	25
4	16	1	4	16
3	9	3	9	27
2	4	10	20	40
1	1	5	5	5
		20	43	113

‘วิจัย’ ล้วงจุดอ่อนธาตุช่อแฮ หวังให้เป็น ‘ศูนย์เที่ยวจริงๆ’

เปิดมิติใหม่วงการสงฆ์ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน
เปิดโอกาสให้นักวิจัยทำการวิจัยวัดพระธาตุช่อแฮ เพื่อนำข้อมูล
มาวิเคราะห์พัฒนาปรับปรุงต่อไป

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า วัดเหนือ จนมีคำกล่าวว่า “ไม่เคยไป จ.แพร่” ทุกปี
พระธาตุช่อแฮ เป็นวัด “ถ้ามาเที่ยวจ.แพร่ แต่ จ.แพร่จะมีงานประเพณี
ศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้านคู่เมือง ไม่ได้มานมัสการวัดพระ ให้วัดพระธาตุช่อแฮเมือง
ของ จ.แพร่ และภาค ธาตุช่อแฮ เสมือนหนึ่ง (อ่านต่อหน้า 2)

ต่อจากหน้า 1

พระธาตุช่อแฮ

แพร่แห่งทุ่งหลวงที่ยิ่งใหญ่ เพื่อเปิด
โอกาสให้ประชาชน ได้มานมัสการ
และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณีที่
ปฏิบัติสืบทอดกันมา

ปัจจุบันวัดพระธาตุช่อแฮได้รับงบประมาณในการก่อสร้างและปรับปรุง
บริเวณหลายครั้งล่าสุด ได้รับงบ 27
ล้านบาท ทำให้วัดพระธาตุช่อแฮสวย
งามเป็นที่เชิดหน้าชูตา ของ จ.แพร่
แล้ววัดพระธาตุช่อแฮ ยังมีจุดอ่อนอยู่
หลายจุดที่ประชาชน ควรจะได้ระดม
ความคิดเห็นในการพัฒนาต่อไป เพื่อ

เสริมให้วัดพระธาตุช่อแฮดียิ่งขึ้น สม
กับเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของ จ.แพร่
เช่น ข้อมูลสารสนเทศภายในวัดประ-
วัติสิ่งที่สำคัญในวัด มุมนิทรรศการ
ประวัติเมืองแพร่ สถานที่น่าท่องเที่ยว
ใน จ.แพร่ ยังไม่มีทำให้นักท่องเที่ยว
ที่มาเที่ยวไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร
เพียงแต่มาไหว้แล้วก็กลับไป ความ
เป็นจริงแล้ว วัดพระธาตุช่อแฮน่าจะ
เป็นทูอินวัน สำหรับนักท่องเที่ยวว่า
มาเที่ยวแล้วสามารถรู้ว่าภายในจ.แพร่
มีอะไรบ้างที่น่าท่องเที่ยวอีก มีประวัติ
ความเป็นมาอย่างไร จะเดินทางไป
เที่ยวไปทางไหนเช่น วัดพระบาทมิ่ง

เมืองวรวิหาร วัดพระธาตุจอมแจ้ง วัด
จอมสวรรค์ และเมืองฝาง ถ้าผานางค
น้ำตกห้วยโรง น้ำตกแม่เก็ง คุ่มเจ
หลวงเมืองแพร่ บ้านประทับใจ บ้า
วงศ์บุรีลดา และวัฒนธรรมประเพณี
ของชาว จ.แพร่ ฯลฯ เพื่อเป็นการส
เสริมให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยว จ.แพร่
นำรายได้สู่จังหวัดอีกทางหนึ่งประก
กับสวนรุกขชาติปัจจุบัน ได้ทรุดโท
ควรจะทำเป็นสวนพฤกษศาสตร์ให้
เรียน นักศึกษาและนักท่องเที่ยวได้
ศึกษาพันธุ์ไม้ ที่สมัยก่อนนักศึกษ
บ่าไม่ได้รวบรวมพันธุ์ไม้ไว้ศึกษา
นอกจากนั้น บริเวณวัดพระธ
ช่อแฮมีแหล่งจำหน่ายขายของที่ระลึก

ให้กับนักท่องเที่ยว โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่ม จัดเป็นศูนย์ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน จ.แพร่ ให้กลุ่มสตรีใน จ.แพร่ และชาวบ้านนำสินค้ามาจำหน่าย แต่ตอนนี้ ประสบปัญหาการขายของได้ไม่ดีเท่าที่ควรน่าจะมีการจัดระบบการบริหารเสียใหม่

ผู้สื่อข่าวรายงานต่อไปว่า พระครูวิมลภิตติสุนทร เจ้าอาวาสวัดพระธาตุช่อแฮ และคนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยในเขตเทศบาล ต.ช่อแฮ เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ประชาชนในเขตเทศบาล ต.ป่าแดง น่าจะร่วมมือร่วมใจระดมความคิดเห็นในการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง จึงได้เขียนโครงการวิจัยเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของ ชุมชนเทศบาล ต.ช่อแฮ ขึ้น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สวก.) ภาคเหนือ ได้อนุมัติเงินสนับสนุนการวิจัย จำนวน 294,150 บาท คณะที่จะมาทำการวิจัยประกอบด้วยพระครูวิมลภิตติสุนทร เป็นเจ้าของ

โครงการ นักวิจัยประกอบด้วย นาง มณี ม่วงทอง, นางแสงพลอย ม่วงทอง น.ส.เกสร ปลาลาศ, นายสุเทพ สีนาคม, นายสราวุธ ม่วงทอง, นายเพียร ถึงคุณ, นายชัยชนะ สมักรบ, น.ส. เขียวมาลย์ อินกัน และมี ผศ. ดร. นัตริณภา พรหมมา, อ.สนธิ์ อินทรโกศล เป็นที่ปรึกษาโดย จะมาทำงานร่วมกับตัวแทนประชาชนในเขตเทศบาล ต.ช่อแฮ ซึ่งจะเริ่มทำการวิจัยตั้งแต่เดือนมีนาคม 2545 ถึงเดือนมกราคม 2546

คาดว่าผลของการวิจัย จะทำให้ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแพร่ ได้แสดงความคิดเห็น ร่วมกันพัฒนา มีความรู้สึกเป็นเจ้าของวัดพระธาตุช่อแฮทราบจุดอ่อน จุดแข็งมีความรัก ห่วงแหนวัฒนธรรมประเพณี ชาวบ้านมีรายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึก นักท่องเที่ยวได้เที่ยวอย่างคุ้มค่าว่ามาเที่ยวแล้วได้ความรู้เกี่ยวกับ จ.แพร่ และสถานที่ท่องเที่ยวมีส่วนพหุศาสตร์แหล่งรวบรวมพันธุ์ไม้ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับวัด/

เหนือแพร์

มติใหม่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจังหวัดแพร่

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒๐๕ ประจำวันที่ ๑๐-๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ราคา ๗ บาท

‘วัดพระธาตุช่อแฮ’ ลงมือทำวิจัย วอนปชช.ให้ข้อมูล

วัดพระธาตุช่อแฮเปิดใจ วอนประชาชนให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา
วัดให้เป็นศูนย์การท่องเที่ยวและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ ★ อ่านต่อหน้า 11

◀ วิจัย ตัวแทน
ชุมชนเทศบาลตำบลช่อ
แฮ ๕๐ คน จัดเวทีวาง
แผน “การจัดการท่อง
เที่ยวบริเวณวัดพระธาตุ
ช่อแฮ” มีพระวิมล ทัศน
สุนทร เจ้าอาวาส เป็นหัว
แม่โครงการ ส่วนงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย
ภาคเหนืออนุมัติโครงการ

วัดพระธาตุข่อยแอ

✠ ต่อจากหน้า 1

ท่องเที่ยว หลังจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยภาคเหนือ อนุมัติให้ทำโครงการวิจัยเรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุข่อยแอ โดยความร่วมมือของเทศบาลตำบลข่อยแอ อ.เมือง จ.แพร่”

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในช่วงเดือนเมษายน จะมีนักท่องเที่ยวไปไหว้พระธาตุข่อยแอเนืองแน่น เนื่องจากเป็นเทศกาลสงกรานต์ นักท่องเที่ยวต่างจังหวัดที่มาเที่ยวงานสงกรานต์ภาคเหนือ มักจะแวะไหว้องค์พระธาตุซึ่งถือว่าเป็นพระธาตุศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของ จ.แพร่ และภาคเหนือ จนมีคำกล่าวว่า “ถ้าจะไปเที่ยว จ.แพร่ แต่ไม่ได้มานมัสการพระธาตุข่อยแอ เสมือนหนึ่งไม่ได้ไปเที่ยว จ.แพร่” นอกจากนั้นพระธาตุข่อยแอยังเป็นพระธาตุประจำปีเกิดของผู้ที่เกิดปีเสือ (ปีขาด) อีกด้วย จากความสำคัญดังกล่าวทำให้ประชาชนเขตเทศบาล ต.ข่อยแอ และเจ้าอาวาสวัดพระธาตุข่อยแอ ต้องการที่จะพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว โดยความร่วมมือร่วมใจของชุมชนเทศบาล ต.ข่อยแอ

พระครูวิมลจิตตานุสร เจ้าอาวาสวัดพระธาตุข่อยแอ เจ้าของโครงการวิจัย “การจัดการท่องเที่ยววัดพระธาตุข่อยแอโดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาล ต.ข่อยแอ” เผยกับผู้สื่อข่าวว่า ขณะนี้คณะวิจัย ประกอบไปด้วย นางมณีนวาทอง, นางแสงพลอย มั่งทอง, น.ส.เกษร ปลาลาศ, น.ส.เขาวมาลย์ อินกันต์, นายศราวุธ มั่งทอง, นางเพ็ชร ถึงคุณ, นายชัยชนะ สมักรม, นางสุเทพ สีนาคม ได้ลงมือทำการวิจัยไปแล้วในระยะแรก กับตัวแทนชุมชนเทศบาล ต.ข่อยแอ จำนวน 80 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

คือ กลุ่มวัดพระธาตุข่อยแอ, กลุ่มสถานร้านค้า, กลุ่มสวนรุกขชาติ โดยระดมพลังสมอง หาสภาพการเป็นอยู่ของหมู่บ้าน จุดอ่อนที่ควรพัฒนาวัดพระธาตุข่อยแอ, สถานร้านค้า, สวนรุกขชาติ เสริมจุดดีที่มีอยู่ และไปศึกษาดูงานหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จในการจัดสถานที่ท่องเที่ยวคืออุทยานแห่งชาติเขาเขียว, วัดญาณสังวราราม จ.ชลบุรี และสวนหลวง ร. 9 กทม.ในวันที่ 19-21 เม.ย. 2545 เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาวัดพระธาตุข่อยแอ ขณะนี้คณะวิจัยและตัวแทนของชุมชนเทศบาล ต.ข่อยแอกำลังศึกษาข้อมูล และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวัดพระธาตุข่อยแอ

พระครูวิมลจิตตานุสร กล่าวต่อไปว่า เพื่อให้การทำวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ เป็นความต้องการของทุกคนที่จะช่วยกันปรับปรุง หารูปแบบที่เหมาะสมและมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุข่อยแอ ขอให้ท่านตั้งชื่อเสนอแนะมาที่วัดพระธาตุข่อยแอ อ.เมือง จ.แพร่ เพื่อคณะวิจัยจะได้นำไปปรับปรุงต่อไปให้สมกับวัดพระธาตุเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของ จ.แพร่

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศไทย

ไทยยริฉ

ปีที่ 53 ฉบับที่ 16190 วันจันทร์ที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ.2545 ราคา 8.00 บาท

ศึกษาดูงาน
พระครูวิมลภิกขิต-
สุนทร เจ้าอาวาสวัดพระ
ธาตุช่อแฮ จ.แพร่ ำคณะ
และผู้ร่วมโครงการวิจัย
การจัดการท่องเที่ยวบริเวณ
วัดพระธาตุช่อแฮ ศึกษา
ดูงานกระบวนการจัดการ
ท่องเที่ยว ที่วัดญาณ-
สังวราราม จ.ชลบุรี เมื่อ
เร็วๆนี้

เสียงแพร่

หนังสือพิมพ์ราย 10 วัน ฉบับที่ 628 ประจำวันที่ 1-10 กรกฎาคม พ.ศ.2545 ราคา 8 บาท

วอนปชช.แก้บน 'เจ้าทันใจ' เป็นกระถางดอกไม้

แทนการจุดประทัด หรือถวายช้างไม้, ม้าไม้ ในการแก้บน ❖ ต่อหน้า 12

๕ ตัวแทนชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ เข้าร่วมประชุมจัดเวทีวิจัยการจัดการท่องเที่ยวบริเวณ วัดพระธาตุช่อแฮ ของกระถางดอกไม้ แทนการถวายช้างไม้, ม้าไม้ ในการแก้บนพระเจ้าทันใจ เพื่อสร้างวัดให้สวยงาม ซึ่งมีพระครูวิมล กิตติสุนทร เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

วอนแก่นน เจ้าทันใจ

□□ ต่อจากหน้า 1

พระเจ้าทันใจ เพื่อสร้างวัดให้สวยงาม สมกับเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของ จ.แพร่ ไครมาแก่นนทางเจ้าหน้าที่จะเอาระหว่างไปจักภูมิทัศน์รอบวัด

ผู้สื่อข่าว จ.แพร่ แจ้งว่า หลังจากวัดพระธาตุช่อแฮ ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนวิจัยภาคให้ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ” โดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลช่อแฮ อ.เมือง จ.แพร่ โดยมีตัวแทนของชุมชนเทศบาลช่อแฮ เข้าร่วมทำการวิจัยจำนวน 60 คน ประกอบไปด้วย ตัวแทนเยาวชน , เทศบาล ต.ช่อแฮ และชาวบ้าน มีระยะเวลาในการทำวิจัย 1 ปีนั้น ขณะนี้ได้ดำเนินการมาเป็นเดือนที่ 5

พระครูวิมลจิตตสุนทร เจ้าอาวาสวัดพระธาตุช่อแฮ หัวหน้าโครงการ เผยกับผู้สื่อข่าวว่า ขณะนี้อยู่ในช่วงที่ 2 ของการวิจัย จะมีการจัดเวทีประชุมตัวแทนของชุมชนเทศบาล ต.ช่อแฮ ตามแผนที่วางไว้ เพื่อแสวงหาแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ 3 จุด คือ วัดพระธาตุช่อแฮ ลานร้านค้า , สวนรุกขชาติช่อแฮ และแสวงหาแนวทางการสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วม การคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เกิดกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน และสามารถนำสิ่งที่ได้มาจากพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ มาจัดกระบวนการในหมู่บ้านของตนเอง เกิดความร่วมมือของชุมชน และเกิดการพัฒนายั่งยืน

จากการจัดเวทีชาวบ้านที่ผ่านมา กลุ่มวัดพระธาตุช่อแฮ จะจัดทำสวนหย่อมและการดูแลรักษา , ทำป้ายบอกสถานที่สำคัญในวัด , ป้ายประวัติวัด ประวัติพระเจ้าทันใจ , ประวัติสุระอภัยกัณโณ , ป้ายนิทรรศการสถานที่ท่องเที่ยวใน จ.แพร่ ป้ายชื่อประตูโขง 3 จุด คือ ประตูศรีวิชัย , ประตูช่อแฮศรีเมือง , ประตูสวัสดิภาพ , ป้ายบอกชื่อบันได โดยจะจัดทำลงหินแกรนิต , หรือแผ่นป้ายทองเหลืองเพื่อความคงทนถาวร , ป้ายบอกระยะทางวัด ฯลฯ กลุ่มสวนรุกขชาติ ขณะนี้ได้จัดทำประตูเข้า , สวนหย่อมให้สวยงาม , ทำป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้ 200 ชนิด เพื่อให้นักเรียน , นักศึกษา ได้ศึกษาชื่อ

พันธุ์ไม้ และมาพักผ่อน , กลุ่มลานร้านค้า ได้จัดทำสวนหย่อม จัดหาน้ำดื่มให้นักท่องเที่ยวดื่มฟรี , จัดทำถังขยะให้พอเพียงเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม จัดทำแสงสว่างให้พอเพียง เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในเวลาเย็น ซึ่งงบประมาณในการจัดทำด้านวัสดุอุปกรณ์ไม่มีให้ จากการจัดเวทีชาวบ้าน ที่ประชุมได้ร่วมกันแก้ปัญหา โดยจัดทำผ้าป่าขึ้น

พระครูวิมลได้กล่าวต่อไปว่า ในการจัดเวทีที่ผ่านมา จุดหนึ่งที่ชาวบ้านได้นำเสนอคือ บริเวณวัดพระธาตุช่อแฮด้านบนไม่มีไม้ดอกไม้ประดับที่สวยงาม จึงได้เสนอให้มีการเปลี่ยนการแก่นนพระเจ้าทันใจ จากการจุดประทัดหรือการถวายช้างไม้ , ม้าไม้ มาเป็นการถวายกระถางไม้ดอกไม้ประดับแทน ซึ่งในประวัติพระเจ้าทันใจไม่ได้กล่าวถึง การแก่นนว่าต้องเป็นการถวายช้างหรือม้า เสนอไป การแก่นนด้วยกระถางไม้ดอกไม้ประดับดังกล่าว ก็จะเป็นประโยชน์ต่อวัดพระธาตุช่อแฮเพราะจะได้นำมาประดับตกแต่งในส่วนที่ว่างอยู่ จะทำให้วัดพระธาตุช่อแฮสวยงามอีกด้วย จึงขอแจ้งให้ผู้ที่ต้องการแก่นนพระเจ้าทันใจ หากนำกระถางดอกไม้มาถวายแก่นน ตามที่ชาวบ้านเสนอก็จะเกิดประโยชน์กับทุก ๆ ฝ่าย วัดก็จะสวยงามด้วยไม้ดอกไม้ประดับ คนถวายก็จะมีความสุข มีความสดชื่น./

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดในประเทศไทย

ไทยปรีช

ปีที่ 53 ฉบับที่ 16233 วันอังคารที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2545 ราคา 8.00 บาท

ขอไม้คอก-ไม้ประดับกับแก่นขนแทนถวายช้างน้ำ

● 'พระเจ้าทันใจ' วัดพระธาตุช่อแฮ

ผู้สื่อข่าว จ.แพร่ แจ้งว่า วัดพระธาตุช่อแฮเป็นวัดศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของ จ.แพร่ และภาคเหนือ จนมีคำกล่าวที่ว่า "หากมาเที่ยว จ.แพร่ แต่ไม่ได้มานมัสการวัดพระธาตุช่อแฮ เสมือนมาไม่ถึง จ.แพร่" เพื่อให้วัดเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว จ.แพร่ ในด้านข้อมูลข่าวสารทางทศ จึงได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนวิจัยภาค (สทว.) ให้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลช่อแฮ อ.เมือง จ.แพร่" โดยมีความร่วมมือของชุมชนเทศบาลช่อแฮ เจ้าอาวาสวัดพระธาตุช่อแฮ ร่วมกันทำการวิจัยจำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย ป้าวันเพ็ญ เขื่อนเขาแหลม เทศบาล ช่อแฮ

และชาวบ้าน มีระยะเวลาในการทำวิจัย ๑ ปีกับ ๖ เดือนได้ดำเนินการมาเป็นเดือนที่ ๕

พระครูวินศกิตติสุนทร เจ้าอาวาสวัดพระธาตุช่อแฮ หัวหน้าโครงการ เผยกับผู้สื่อข่าวว่า ขณะนี้อยู่ในช่วงที่ 2 ของการวิจัย จะมีการจัดเวทีประชุมตัวแทนของชุมชนเทศบาลช่อแฮ ตามแผนที่วางไว้ เพื่อแสวงหาแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ ๑ จุด คือ วัดพระธาตุช่อแฮ, สวนบ้านคำ, สวนรุกขชาติช่อแฮ และแสวงหาแนวทางการสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วม การคิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหา เป็น เกิดกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน และสามารถ

นำสิ่งที่ได้มาจากการจัดมองที่ความวิไลมา จัดกระบวนการในหมู่บ้านของตนเอง เกิดความร่วมมือของชุมชน และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

และในการจัดเวทีที่ผ่านมา จุดหนึ่งที่เขาบ้านได้มีเป้าหมายคือ บริเวณวัดพระธาตุช่อแฮด้านหน้าไม้คอก ไม้ประดับที่สวยงาม จึงได้เสนอให้มีการเปลี่ยนการเก็บพระเจ้าทันใจจากการจุดประทัดหรือการถวายช้างน้ำ มาเป็นถวายพระธาตุช่อแฮไม้คอกและไม้ประดับแทน ซึ่งในประวัติพระเจ้าทันใจไม่ได้กล่าวถึงเรื่องการเก็บพระเจ้าทันใจเป็นการถวายช้างหรือม้าเสมอไป จึงขอแจ้งให้ผู้ต้องการเก็บพระเจ้าทันใจ หากนำกระถางดอกไม้มาถวายแทนที่ช้างม้าแสนก็จะเกิดประโยชน์กับทุกฝ่าย วัดก็จะสวยงามด้วยไม้ดอกไม้ประดับ คนถวายก็จะมีความสุข มีความอดทน

- ◆ พ.ศ. ๒๕๓๕ - ปัจจุบัน ได้เปิดสำนักศาสนศึกษาบาลี นักธรรม และธรรมศึกษา ให้พระภิกษุสามเณร และนักเรียน นักศึกษาทั่วไป ได้รับการศึกษาวิชาวิชาการทางพระพุทธศาสนา
- ◆ พ.ศ. ๒๕๓๖ - ปัจจุบัน มอบเงินทุนการศึกษา ให้กับพระภิกษุสามเณร นักเรียน ทุกปี เพื่อเป็นการส่งเสริมในด้านการศึกษา
- ◆ พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้บริจาคเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท สมทบสร้างศูนย์วิทยบริการเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดแพร่ ปัจจุบันเปิดหลักสูตรในระดับปริญญาตรี โท
- ◆ พ.ศ. ๒๕๔๒ บริจาคทรัพย์ช่วยเหลือนักเรียนพิการใน สพป.แพร่ และให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนระดับประถมและมัธยม

ในโอกาสนี้ ยังมีโครงการที่จะมอบเงินอุดหนุน วัดพระธาตุห่อแ่น ให้เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวจังหวัดแพร่ และพุทธศาสนิกชนทั่วไป ดังนี้

๑. โครงการสร้างตึกนักธรรมตรี (๑๐ ลาน)
๒. โครงการห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติ (๑๕ ลาน)
๓. โครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ (๒ แล่น)
๔. โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน (๒.๕ ลาน)
๕. โครงการยกฐานะวัดราษฎร์เป็นพระอารามหลวง
๖. โครงการสร้างกุฏิพระภิกษุสามเณร (๒๐ ลาน)
๗. โครงการสร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรม (๒๕ ลาน)
๘. โครงการศึกษาภูมิปัญญา, ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น (๑.๕ แล่น)
๙. โครงการบูรณะซ่อมพระธาตุห่อแ่น ๔ ร่ม (๗ แล่น)
๑๐. โครงการสร้างห้องปฏิบัติธรรม (๕ ลาน)

เชิญผู้บริจาคที่ขาดการศึกษาที่ยังขาด

วัดพระธาตุห่อแ่น II - ๕๕๕๕ - ๕๕๕๕ ๐ - ๕๕๕๕ - ๕๕๕๕
โทรศัพท์ ๐ - ๕๕๕๕ - ๕๕๕๕
E - omphathae@phathae.lsc.co.th
หรือโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารทหารไทยสาขาแพร่
เลขที่บัญชี ๓๕ - ๒ - ๕๕๕๕ - ๕

วัดพระธาตุห่อแ่น

ประวัติความเป็นมา

วัดพระธาตุห่อแ่น เป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๕๑ หมู่ ๑ ตำบลห่อแ่น อำเภอมือแพ้ว จังหวัดแพร่ ๕๕๐๐๐ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดแพร่ ประมาณ ๘ กิโลเมตร

องค์พระธาตุมีลักษณะเป็นเจดีย์รูปแปดเหลี่ยม ย่อมุมไม้สิบสอง บุด้วยทองคำบวบ สูง ๓๓ เมตรฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ ๑๑ เมตร เป็นศิลปะแบบเชียงแสน สร้างขึ้นระหว่างจุลศักราช ๕๘๖ - ๕๘๘ (พ.ศ. ๑๑๒๙ - ๑๑๓๑) ในสมัยพระมหาธรรมราชา (ลิไท) เพื่อให้คนละลมและชาวบ้านได้ศึกษาและวิปัสสนา ชูละยักยอม ได้นำพระบรมสารีริกธาตุ (พระเกศาธาตุและพระมอศอกซ้าย) บรรจุในท้องสิงห์ทองคำและนำมาบรรจุในองค์พระเจดีย์ จากนั้นก็จัดงานสักการะ ๗ วัน ๗ คืน รอบองค์พระเจดีย์ประเทด้วยผ้าแพรสีต่างๆ พระเจดีย์องค์นี้จึงได้ชื่อว่า "พระธาตุห่อแ่น" (คำว่า "แ่น" เป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า "แพร่")

ชาวจังหวัดแพร่ได้จัดงานประเพณีสมโภชพระธาตุห่อแ่นขึ้นระหว่าง ขึ้น ๙ ค่ำ - ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ ได้ ได้น ๒ เดือน ทุกปี โดยใช้ชื่อว่า "งานไหว้พระธาตุห่อแ่น เมืองแพร่ พงษ์เชษฐหลวง" จังหวัดแพร่ กำหนดให้องค์พระธาตุห่อแ่นประดิษฐานบนหลังม้าเป็นตราสัญลักษณ์ของจังหวัด

คำไหว้พระธาตุห่อแ่น
"กัโศบายะ ณ ชัตตะปะพพะเศ สัตตะ มหะโหมเม พุทธะ มาสสา
อาตุ ปะกิจิฏฐา อะรัง อัมหมะสิ สัพพะภา อะรัง อัมหมะสิ อาโต
อะรัง อัมหมะสิ สัพพะโส"

วัดพระธาตุห่อแ่น PHRA THAT HO HAE

พระธาตุห่อแ่น จ.แพร่

จัดหน้าโดย...

วัดพระธาตุห่อแ่น อําเภอมือแพ้ว จังหวัดแพร่
ณนี้ มอวทอง, สรวาฐ มอวทอง ผู้เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่ ๒ จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น

ของอู่ในใจ

๑. พระเจ้าทันใจและไม้เลื้อยทาง

พระเจ้าทันใจหรือหลวงพ่อทันใจ เป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ลงรักปิดทองปางสมมติสร้างโดยชาวไทใหญ่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ เชื่อกันว่าเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ไครมาขอพรแล้วก็จะได้สิ่งสมประสงค์ ด้านหลังมีพระเจ้านั่งไม่มีเสียงทักทายใช้แทนไม้เลื้อยซึ่งหากต้องการสิ่งใดก็นำไม้เลื้อยวางบนท่อนแขนและขอพรให้สิ่งใดก็ได้แล้วหัวเครื่องหมอบไว้และอธิษฐานขอพรต่อพระเจ้าทันใจ หากสำเร็จขอให้สวดบูชาของตนเลขจุดที่ห้าเครื่องหมอบไว้

คำไหว้หลวงพ่อตันใจ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ วา ๓ จบ
นะโม นะมะ สะมัง โกธะมัง โจงะสุ

๒. หลวงพ่อช่อแอ

เป็นพระประธานที่สันนิษฐานว่า สร้างขึ้นหลังจากการสร้างองค์พระช่อแอแล้วมีอายุหลายร้อยปี เป็นศิลปะสมัยสุโขทัย

๓. พระพุทธโศภนาถพิศ

เป็นพระพุทธรูปปางพระนาคปรกที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ ประดิษฐานอยู่ใน

วิหารศิลปะล้านนาประยุกต์ ภายในมีจิตรกรรมภาพฝาผนังอย่างลวดลายงดงาม ซึ่งมี พ่อแสน แม่บุญเป็น นมกลม คนฉันทัพพะ กัลโลโลก และศรีอริยศรีสร้างขึ้นในปี ๒๔๕๔ โดยมีสมเด็จพระพุทธโศภนาจารย์ (ฟื้น ชุตติวงโร ป.ธ. ๙) เป็นองค์นำพระและ

๔. พระเจ้าเมสิก

สร้างด้วยไม้สัก หน้าตักกว้าง ๓๓ นิ้ว สูง ๘๗ นิ้ว เป็นศิลปะสมัยล้านนา

๕. บัณฑิตมาศโบราณ

อยู่ทางทิศตะวันออก และทิศใต้ขององค์พระธาตุมีอายุหลายร้อยปีสันนิษฐานว่าสร้างหลังจากสร้างองค์พระธาตุช่อแอเสร็จแล้ว

๖. เจ้ากุ่มกัณฑ์

มีความเชื่อว่า นาคที่เผ่ามโนโดยองค์พระธาตุช่อแอหนีไปเล่นน้ำที่ลำน้ำแม่ลาย

น้ำนั้นเป็นประจักษ์ชาวบ้านจึงสร้างกุ่มกัณฑ์ขึ้นตามทางมากไว้ สร้างขึ้นจากลำน้ำมโนเดมาเล็กลงแล้ว

๗. อารามบาลนโบราณ

มีความสวยงามวิจิตรบรรจง ลวดลายไทยผสมศิลปะทางเหนือ ซึ่งมีนางแก้ว ทองถิ่น สร้างอุทิศให้ นายคลอง ทองถิ่น เมื่อวันที่ ๓ เม.ย. ๒๔๘๒

๘. กำเนิดวิเศษบาตรวิชัย

บรรจุอยู่มีอายุ ๑ ส่วนจาก ๙ ส่วนของอุบาสิกาวิชัย นักบุญยิ่งใหญ่ของชาวล้านนา สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงพระคุณของท่านที่ได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

๙. พระเจ้าพ่อนอบ

เป็นพระพุทธรูปที่ชาวจังหวัดแพร่เคารพนับถือ ก่อนจะขึ้นให้ท้องถิ่น พระธาตุช่อแอ ชาวบ้านมักจะแวะเป็นผู้สร้าง เมื่อ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เดือน พ.ศ. ๒๔๔๙

๑๐. แผ่นศิลาจารึก

ได้จารึกเรื่องราวการสร้างมโนเดมาศด้านทิศตะวันตกว่า นายองทุล, นางแก้ว นาลูน สร้างขึ้นในเดือน ๑๐ เดือน ขึ้น ๑๒ ค่ำ วันเสาร์ พ.ศ. ๒๔๖๒

๑๑. พระธาตุประจักษ์เกิดปิล็อก (ปิลอก)

พระธาตุช่อแอเป็นพระธาตุ ๑ ใน ๑๒ ราศี คือเป็นพระธาตุประจักษ์เกิดลำห้วยพานที่ปิล็อก (ปิลอก) หากนำผ้าแพรลงลิ้นไปถวายจะทำให้ชีวิตมีพลังคุ้มครองป้องกันศัตรูได้ การสวดและไหว้ให้เริ่มต้นเมื่อนำ ๓ จบ แล้วสวดตามด้วยคาถาบูชาพระธาตุ ๕ จบ หลังจากนั้นจะดลบันดาลให้ชีวิตดีขึ้น

๑๒. สว่างมาศชาติช่อแอ

เป็นแหล่งเรียนรู้พันธุ์ไม้หายากชนิด กว้าง ๑๐๐๐ ชนิด มีพื้นที่ ๕๒ ไร่ และเหมาะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ

ปัจจุบันวัดพระธาตุช่อแอพัฒนาต่างๆ ด้านใกล้กับเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดแพร่ โดยมี พระครูวิมลภิกขิตุสพร เป็นเจ้าอาวาส จนมีผลงานดังนี้

- ◆ พ.ศ. ๒๔๖๘ เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างและวัดอุทยานการศึกษา
 - ◆ พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น
- จากการมการศาสนา การทรงศึกษาวิชาการ

ประวัติทีมวิจัย

1. พระครูวิมลกิตติสุนทร หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อสัญญาบัตร พระครูวิมลกิตติสุนทร ฉายา กิตฺติปัญโญ

สถานเดิม ชื่อ วิชาญ สกุล เชิดชู

ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดพระธาตุซ่อแฮ

เลขานุการรองเจ้าคณะจังหวัดแพร่

เกิดวันที่ 8 สิงหาคม 2509 บรรพชา 7 พฤศจิกายน 2521

อุปสมบท 5 พฤษภาคม 2530

การศึกษา น.ธ.เอก, ป.ธ.๓

พธ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ๑)มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก

ตำแหน่งที่เคยดำรงในอดีต

พ.ศ. 2537 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตแพร่

พ.ศ. 2538 พระเปรียญและพระบัณฑิตอาสาพัฒนาประจำจังหวัดแพร่

พ.ศ. 2540 ผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธโกศลวิทยา (พระปริยัติธรรมแผนก
สามัญศึกษา) จังหวัดแพร่

เกียรติคุณที่ได้รับการยกย่อง

พ.ศ. 2541 ได้รับประทานโล่ พัด วัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น จาก
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

พ.ศ. 2542 ได้รับเกียรติบัตรผู้ส่งเสริมวัฒนธรรมดีเด่น จังหวัดแพร่ จาก
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2542 ได้รับโล่ผู้ทำคุณประโยชน์ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ศูนย์วิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดแพร่

- พ.ศ. 2543 ได้รับพระราชทานเสมาธรรมจักร ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อ
พระพุทธศาสนา สาขาส่งเสริมพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- พ.ศ. 2543 ได้รับประกาศเกียรติคุณจากวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร ให้เป็น
ศิษย์ตัวอย่างของวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร
- พ.ศ. 2545 ได้รับพดกาชาด สมนาคุณชั้นที่ 3 จากสภาอากาศไทย
- พ.ศ. 2546 ได้รับประกาศเกียรติคุณจากชมรมผู้สื่อข่าวจังหวัดแพร่ เป็น
บุคคลดีเด่นประจำปี 2545 สาขาพระนักพัฒนาดีเด่น
- พ.ศ. 2546 ได้รับโล่ ผู้ทำคุณประโยชน์บริจาคเงินซื้อที่ดินแก่ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ผลงานวิจัย

- พ.ศ. 2540 "การจัดการศึกษาโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกบาลี จังหวัดแพร่"
การศึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
- พ.ศ. 2544 "การศึกษาทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาพระ
ปริยัติธรรมแผนกบาลี จังหวัดแพร่" เป็นผู้ร่วมวิจัย ได้รับทุนจากสถาบันวิจัยแห่งชาติ
ผ่าน มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
- พ.ศ. 2545 "การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือ
ของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" เป็นหัวหน้าโครงการ ได้รับ
ทุนจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค

แต่งหนังสือ

- พ.ศ. 2546 รวบรวม เรียบเรียง หนังสือ ประวัติวัดพระธาตุช่อแฮและจัดพิมพ์
ครั้งที่ 1 จำนวน 1,200 เล่ม

หลักสูตรที่ผ่านการอบรม

- พ.ศ. 2538 หลักสูตรการบริหารและจัดการวัด จากสถาบันราชภัฏ อุตรดิตถ์
- พ.ศ. 2541 หลักสูตรผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ระดับสูง รุ่นที่ 1 จากสถาบัน
พัฒนาผู้บริหารการศึกษา วัดไร่ขิง จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2542 หลักสูตรผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
จากสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา วัดไร่ขิง จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2543 หลักสูตรผู้อนุรักษโบราณสถานโบราณวัตถุ จากกรมศิลปากร
กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2545 หลักสูตรพระนักจัดรายการวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
จากสถาบันการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี

คณะทีมงานวิจัย ประกอบไปด้วย

1. นางมณี ม่วงทอง

ที่อยู่ 80 หมู่ 3 ตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต(บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร

ศึกษาดูงาน ด้านการศึกษาประเทศมาเลเซียและประเทศสิงคโปร์ พ.ศ. 2540

อาชีพ รับราชการ ตำแหน่ง นักประชาสัมพันธ์ 7 ว.

หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่

งานอดิเรก ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประจำจังหวัดแพร่

ผู้สื่อข่าวหนังสือเสียงแพร่

นักจัดรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา 3 สถานี

ผลงานวิจัย

1. "ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่"พ.ศ.2540

2. "การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของ
ชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุน
การวิจัย ภาคเหนือ (สกว.ภาคเหนือ) พ.ศ.2545

ประกาศเกียรติคุณที่ได้รับยกย่อง

1. รางวัลเข็มเงินและโล่ โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ประเภท ประชาสัมพันธ์โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติดีเด่น ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ของกรมป่าไม้ ประจำปี 2541

2. โล่ "ผู้สนับสนุนเสนอข่าวประชาสัมพันธ์ของพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่ดีเด่น ประจำปี 2543" ของพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่

3. ประกาศเกียรติคุณผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ด้าน "ผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีเด่น ประจำปี 2542" ของ ชมรมผู้สื่อข่าวจังหวัดแพร่

3. ประกาศเกียรติคุณ "ผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรมของอำเภอสูงเม่น ประจำปี 2543" ของประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอสูงเม่น

4. โล่ "ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมจังหวัดแพร่ สาขาสื่อมวลชน ด้านหนังสือพิมพ์ ประจำปี 2545" ของสภาวัฒนธรรมจังหวัดแพร่

ผลงานที่ภาคภูมิใจ

1 จัดทำหนังสือ "ของดีเมืองแพร่" เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีของจังหวัดแพร่ มอบให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ และผู้ที่สนใจ จำนวน 500 เล่มฟรี

2. จัดทำหนังสือ ประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งศึกษาหาความรู้ พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,200 เล่ม พ.ศ. 2546

3. หัวหน้ากองบรรณาธิการ จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมจังหวัดแพร่ ของสามัญศึกษาจังหวัดแพร่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากกรมวิชาการ พ.ศ.2546

4. เจ้าหน้าที่ศูนย์พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็ก ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่ เพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส,เด็กพิการ,เด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ

5. ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ(สพช.)

เช่น

- คณะทำงานการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ พ.ศ. 2540
- คณะทำงานจัดทำวิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ พ.ศ.2540

- คณะทำงานจัดทำหนังสือครุฑีที่หนูรัก พ.ศ.2542
- คณะกรรมการดำเนินการเตรียมการสู่ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่ พ.ศ.2542
- คณะกรรมการจัดงานมหกรรมการศึกษา ปี 2000 ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติอิมแพค เมืองทองธานี กทม.พ.ศ. 2543
- คณะทำงานจัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศความรู้ทางวิชาการการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2543
- คณะทำงานเขียนและผลิตสื่อสารสนเทศปฐมวัยเพื่อให้ความรู้สู่ผู้ปกครอง พ.ศ.2545
- คณะทำงานพิจารณาปรับปรุงต้นฉบับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย และสื่อสารสนเทศความรู้สู่ครู ผู้ปกครองและชุมชน พ.ศ.2546

6.คณะทำงานของกระทรวงศึกษาธิการ

- คณะกรรมการเครือข่ายประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2545

2. น.ส.เยาวมาลย์ อินกัน

ที่อยู่ 88 หมู่ 2 ตำบลเหมืองหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

อาชีพ รับราชการ ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านทุ่งไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การศึกษา พ.ศ. 2524 คบ.(วิทยาศาสตร์) วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
 พ.ศ.2539 การศึกษามหาบัณฑิต(บริหารการศึกษา) พิษณุโลก
 มหาวิทยาลัยนเรศวร

ศึกษาดูงาน ศึกษาดูงานด้านอาคารสถานที่ Sydney Tower Observers Diploma
 ประเทศออสเตรเลีย พ.ศ.2539

ผลงานวิจัย 1."การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส
 ทางการศึกษาที่มีต่อสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อม"

2. "การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค พ.ศ. 2545

3. นายสรารุธ ม่วงทอง

ที่อยู่ 80 หมู่ 3 ตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การศึกษา ป.กศ.สูง (ภาษาไทย) ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต

อาชีพ รับราชการ ตำแหน่ง นิติกร 7 ว. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร่
ผลงานวิจัย

1."การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค พ.ศ.2545

ผลงานอื่นๆ 1. จัดทำหนังสือ ประวัติวัดพระธาตุช่อแฮ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งศึกษาหาความรู้ พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,200 เล่ม

2.นักเขียนบทความประจำใน คอลัมน์ "มุมนิยาย"ของหนังสือพิมพ์เสียงแพร่และคอลัมน์ "วินัยครู" ของหนังสือพิมพ์แพร่ข่าว

3. คณะกรรมการสหกรณ์ร้านค้าครูแพร่ 2 สมัย

4. นางสาวพลอย ม่วงทอง

ที่อยู่ 84/2 หมู่ 2 ตำบลป่าแดง เทศบาลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร

อาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว เจ้าของและผู้จัดการ หจก.ส.ม่วงทองวู้ดโปรดักส์,
เจ้าของและผู้จัดการปั๊ม ปตท.สาขาป่าแดง

ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดแพร่
อดีตนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลช่อแฮ

ผลงานวิจัย

1. “การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดแพร่”
2. “การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่” ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค พ.ศ. 2545

ผลงานดีเด่น

1. โล่ “อสม.ดีเด่น” ของอำเภอเมืองแพร่ ประจำปี 2541
 2. โล่ “บัณฑิตผู้มีผลงานดีเด่นด้านพัฒนาชุมชน” จากสถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์ ประจำปี 2542
 3. เสมาธรรมจักร ประเภท “ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนและสงเคราะห์ประชาชน ประจำปี 2542” ของกรมศาสนา
 4. โล่ “ผู้นำสตรีอาสาพัฒนาชุมชนเข้มแข็งดีเด่น ประจำปี 2542” ของกรมพัฒนาชุมชน
 5. ประกาศเกียรติคุณสภาวัฒนธรรมจังหวัดแพร่ เป็น “ผู้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรมของจังหวัดแพร่”
 6. โล่ “ผู้นำหญิงเก่ง” จากสถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายเพื่อการพัฒนา และสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี สาขาผู้นำท้องถิ่นและนักพัฒนา พ.ศ. 2543
 7. ได้รับพระราชทานเกียรติบัตร “ส่งเสริมการแต่งกายพื้นบ้าน ปี พ.ศ. 2544 วันแม่แห่งชาติ” จากพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาธินัดดามาตุ
 8. โล่ “ผู้บริหารองค์กรดีเด่น” ประจำปี 2546 ของโครงการ ทูปี่นัมเบอร์วัน
5. น.ส.เกษร ปลาลาศ
- ที่อยู่ 95 หมู่ 2 บ้านพันเชิง ตำบลช่อแฮ เทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
- อาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
- การศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต จากสถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์

ผลงานวิจัย 1."การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของ
ชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุน
การวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค พ.ศ.2545

ผลงาน

1. ประธานกลุ่มหนุ่มสาวบ้านพันเชิง
2. ประธานกลุ่มสตรีแม่บ้านพันเชิง
3. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 ตำบลช่อแฮช่อแฮ
4. ประธานธนาคารหมู่บ้านพันเชิง
5. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเมืองแพร่

ปัจจุบัน นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลช่อแฮ

6.นายอำพร ปัญญาพยัคฆ์

ที่อยู่ 129/2 หมู่ 6 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การศึกษา ปวช.วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

อาชีพ รับราชการ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองแพร่
จังหวัดแพร่

ผลงานวิจัย

1."การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของชุมชน
เทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.) สำนักงานภาค พ.ศ.2545

ผลงาน

-สนับสนุนบ้านเหล่า อำเภอสูงเม่น เข้าประกวดศูนย์ข้อมูลพัฒนาตำบลดีเด่น
ระดับเขต

-สนับสนุนบ้านเหล่า หมู่ 4 ตำบลสูงเม่น ประกวดหมู่บ้านเมืองแพร่เมืองงาม
หรือหมู่บ้านเขียวขจีดีเด่น รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด

7. นายสุเทพ สีนาคม

ที่อยู่ 145/2 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การศึกษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4

อาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว

ผลงานวิจัย 1."การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของ
ชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุน
การวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค พ.ศ.2545

ผลงาน ผู้นำชุมชนบ้านใหม่ หมู่ 1 ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองจังหวัดแพร่

ปัจจุบัน ที่ปรึกษาชุมชนบ้านใหม่ หมู่ 1 ตำบลช่อแฮ

8. นายเพียร ถึงคุณ

ที่อยู่ 20 ถนนเซตวัน ซอยตันอนุสรณ์ ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การศึกษาปริญญาตรี คณะธุรกิจการเกษตร สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัย
แม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

อาชีพ รับราชการ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานป่าไม้ 5 ส่วนพฤกษศาสตร์ป่าไม้
สำนักงานบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ 13

หัวหน้าสวนรุกขชาติช่อแฮและหัวหน้าสวนรุกขชาติห้วยโรง

ผลงานวิจัย

1."การจัดการท่องเที่ยวบริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ โดยความร่วมมือของ
ชุมชนเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่" ได้รับทุนจากกองทุนสนับสนุน
การวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค พ.ศ.2545